

Druhá
Epištola
Timoteovi

Nástin výkladu

Hamilton Smith

Citace z Božího slova se opírají o kralický překlad Bible, v některých případech upravený překladem z předlohy nebo použitím znění z Českého studijního překladu Bible, © Nakladatelství KMS 2009.

Název originálu: „Expository Outline of the Second Epistle to Timothy“
Vytištěno s laskavým svolením vydavatele
Edinburgh, EH5 3RD, 74 Granton Road.

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2014

Obsah

I. ÚVOD	5
II. POTĚŠOVÁNÍ BOHABOJNÝCH VE DNECH ÚPADKU	7
III. CESTA POBOŽNÉHO VE DNECH ÚPADKU	15
IV. ZDROJE POMOCI PRO POBOŽNÉ V POSLEDNÍCH DNECH	31
V. SLUŽBA BOHU V DEN ZKÁZY	40

I. ÚVOD

První Epištola Timoteovi představuje církev jako Boží dům a předepisuje její božský pořádek podle Božích myšlenek. Uznává, že i tehdy byli jednotlivci, kteří se obrátili k marnému mluvení, přejíce si být učiteli zákona, a že tam byli někteří, kteří ztroskotali ve víře. Také byla dána varování, že v pozdějších dobách někteří odpadnou od víry. Přesto je na většinu křesťanů pohlíženo jako na přející si dostát své odpovědnosti v udržování pořádku Božího domu a velkým cílem Ducha v této Epištole je dát naučení týkající se tohoto pořádku a chování, které je s ním v souladu ve všech podrobnostech jeho správy na zemi.

Ve Druhé Epištole Timoteovi je vše změněno. Církev jako Boží dům už není viděna jako udržovaná v pořádku podle Boha, nýbrž jako upadnuvší do nepořádku díky selhání člověka. Vzhledem k tomuto selhání a nepořádku apoštol Pavel píše Timoteovi, aby ho ve dnech úpadku povzbudil, poučil a napomenul, a dále aby ho varoval, že zlo bude pokračovat a zvětšovat se v průběhu doby milosti a ukazovat se v posledních dnech ve svých nejhorších formách.

Takto se v průběhu Epištoly učíme, že už ve dnech apoštolů bylo evangelium v soužení, jeho kazatel pohanům byl ve vězení a svatí opustili toho, kdo je seznámil s plnou pravdou křesťanství (1. kapitola). V křesťanském vyznání povstali falešní učitelé, kteří světskými a marnými žvásty učili bludům, které povedou k bezbožnosti, takže ve výsledku se Boží dům stane velkým domem, ve kterém nádoby ke cti budou s nádobami k necti (2. kapitola). Nadto, jestliže toto byl stav, který začal tehdy, pak bude následovat horší stav. V posledních dnech přijdou nesnadné časy, kdy většina vyznávajících křesťanů se bude vyznačovat formou pobožnosti bez její síly. V takovém stavu zlí lidé půjdou k horšímu a nakonec křesťanské vyznání už nebude snášet zdravé učení. Takto je v První Epištole většina viděna stále jako věrná, i když jednotlivci mohou selhat. Ve Druhé Epištole většina selhala a jen jednotlivci zůstávají věrní svému vyznání (3. a 4. kapitola).

Tato Epištola dále ukazuje, že v době, kdy povstávala bouře zla, právě ten, jenž tak často porážel nepřítele a vedl svaté, měl být odstraněn. Tak se může zdát, že apoštol měl být vzat právě ve chvíli, kdy jeho přítomnost byla nejvíce zapotřebí.

Je tu popsána zvláštní kombinace okolností: vznik bouře zla a odstranění toho, jenž byl tak vhodný, aby se jí postavil (apoštola Pavla). Duch Boží používá tuto kombinaci okolností, aby věrným věřícím v celé době křesťanství ukázal, že – nehledě na všechnu lidskou činnost – Bůh stačí na každou kritickou situaci, které mají čelit.

Ačkoli byl před odchodem a hleděl kupředu s důvěrou na korunu spravedlnosti v den Pána, apoštol nemohl jinak, než hluboce pociťovat selhání toho, k čemu byl Bohem užit, aby to zřídil na zemi. Všechnu bolest srdce vylévá do uší svého milovaného dítěte ve víře. Toto odlehčení srdce apoštola Timoteovi je Božím Duchem na jedné straně užito k varování věřících předem, že zkáza křesťanstva bude mít v průběhu doby postupující charakter, a na druhé straně k ukázání velikosti našich zdrojů pomoci v Bohu, v Kristu a v Písmech, abychom byli podepřeni uprostřed zla a mohli v nesnadných dobách chodit podle Božích myšlenek.

Naučení Epištoly je předloženo v následujícím pořádku:

- 1. kapitola: zůstávající útěcha zbožných ve dnech úpadku;
- 2. kapitola: cesta pobožných ve dnech úpadku;
- 3. kapitola: zdroje pomoci pro pobožné v posledních dnech;
- 4. kapitola: zvláštní směrnice pro službu Bohu ve dnech, kdy většina v křesťanském vyznání už nebude snášet zdravé učení.

II. POTĚŠOVÁNÍ BOHABOJNÝCH VE DNECH ÚPADKU

1. kapitola

Duch Boží má v úmyslu před nás postavit zkázu Božího domu a narůstající selhání křesťanského vyznání v době křesťanského období s kulminací zla v posledních dnech. Takový hrozný obraz beznadějněho zhroucení křesťanstva je schopen zdrtit i to nejstatečnější srdce. Proto před vylíčením zkázy se apoštol snaží upevnit naši duši a posílit naši důvěru v Boha tím, že před nás staví pomocné zdroje v Bohu. Proto v této první kapitole před námi prochází život, který je v Kristu Ježíši (1. verš); věci, které nám Bůh dal (6. a 7. verš); svědectví našeho Pána (8. verš); Boží spasení a povolání (9. a 10. verš); den slávy, o kterém se mluví jako o „*onom dni*“ (12. a 18. verš); a zdravá slova pravdy, jichž se nemůže dotknout žádný blud (13. verš).

Verš 1: Pavel začíná Epištolu tím, že předkládá své „pověřovací listiny“. Píše s celou autoritou jako „*apoštol Krista Ježíše*“. Pro nás je dobré, když potom budeme Epištolu číst jako přinášející nám poselství od Ježíše Krista skrze člověka Jím poslaného. Pavlovo apoštolství nevzniklo ordinací nebo vůlí člověka, ale „*skrze vůli Boží*“. Nadto byl Pavel poslán Ježíšem Kristem, aby sloužil v tomto světě smrti a měl ve výhledu naplnění zaslíbení života, života, který je vidět ve vši své plnosti v Kristu. Jako tak často u apoštola Pavla, „*život*“ je viděn ve vši své plnosti ve slávě, a v tomto smyslu o něm může být mluveno jako o zaslíbení. Žádná zkáza církve se nemůže dotknout tohoto života, který je v Kristu Ježíši a který náleží každému věřícímu.

Verše 2 až 5: Apoštol se může na Timotea obracet jako na své „milované dítě“. Jaká je to útěcha, že ve dnech zkázy tu jsou takoví, jimž můžeme bez zábran projevit svou lásku a u nichž můžeme se vši důvěrou ulevit svému srdci. Pavlovu lásku a důvěru vyvolaly dva charakterové rysy Timotea. Předně měl na paměti jeho slzy; za druhé si vzpomínal na jeho víru bez pokrytectví. Timoteovy slzy dokazovaly, že to byl muž duchovní hloubky a lásky, který cítil nízký a porušený stav křesťanského vyznání; jeho víra bez pokrytectví dokazovala, že je schopen se povznést nad zlo v poslušnosti a důvěře vůči Bohu.

Timoteus asi skutečně měl bázlivou povahu a byl v nebezpečí, že bude přemožen zlem, které vnikalo do církve; poněvadž ale jeho známkou byly slzy a

víra, apoštol byl povzbuzen, aby mu dal instrukce a napomenul ho s vědomím, že má vlastnosti, které mu umožní odpovědět na jeho výzvu. Ani dnes tomu není jinak. Naučení této tklivé Epištoly naleznou malou odpověď, jestliže tu nebudou slzy, které mluví o jemném srdci, jež je schopné zármutku nad trápením Božího lidu, a víra, která může jít Boží cestou oddělení uprostřed zkázy.

Pavlovi činilo dobře, když se mohl ve svých modlitbách rozpomínat na tohoto muže slz a víry. Jakým povzbuzením je pro každého svatého, jehož srdce je zlomeno stavem Božího lidu, když ví, že tu jsou oddaní a věrní svatí, kteří na něho vzpomínají v modlitbě. Věrnost ve dni opuštěnosti spojuje srdce pouty božské lásky.

Verš 6: Když Pavel vyjádřil svou lásku a důvěru k Timoteovi, přechází k napomenutí, povzbuzení a naučení. Předně jej napomíná, aby rozněcoval „*dar Boží*“, který mu byl udělen pro službu Pánu. V jeho případě byl dán skrze apoštola. Při pohledu na těžkosti, nebezpečí a všeobecnou nevěrnost, když se ukazuje malý výsledek služby, je zde nebezpečí, že si budeme myslet, že je téměř bez užitku vykonávat dar. Proto potřebujeme varování, abychom dar nezanedbávali tak, že bychom ho už neužívali. Máme ho rozněcovat a ve dnech úpadku více vytrvávat v jeho užívání. Apoštol o něco později může říci: „*Kaž slovo ... v čas i ne v čas (vhod i nevhod).*“ (kap. 4,2)

Verš 7: Poté, co mluvil o darech, které jsou zvláštní pro jednotlivce, apoštol přechází k tomu, aby Timoteovi připomenul dar, který je společný všem věřícím. Některým dává Bůh zvláštní dar pro službu Slovem, všemu Svému lidu dává ducha moci a lásky a moudré opatrnosti. Sotva je zde odvolávka na Ducha Svatého, ačkoli dar Ducha je zahrnut. Spíše to je stav a duch věřícího, který je výsledkem díla Ducha Svatého, a proto sdílí charakter Ducha, jak Pán řekl: „*Co se narodilo z Ducha, duch jest.*“ Timoteus snad byl od přirozenosti bázlivý, náchylný ustupovat, ale Duch Svatý nedává vzniknout duchu zbabělosti, ale moci a lásky a rozvážné mysli. U přirozeného člověka můžeme nalézt moc bez lásky nebo lásku degenerující v pouhý cit. U křesťana, vedeného Duchem Svatým, je moc kombinovaná s láskou a láska je vyjadřována s moudrou rozvahou.

Takto je věřící, i když žije v nesnadných dnech, dobře vyzbrojen mocí k činění Boží vůle, k vyjádření Boží lásky a k uplatňování střídmeho úsudku uprostřed zkázy.

Verš 8: Když nám připomněl ducha svaté směrlosti, který nám byl dán, apoštol může ihned říci: „*Nestyď se za svědectví Pána našeho, ani za mne, vězně jeho.*“ Svědectví našeho Pána je svědectví slávy Krista, postaveného jako Člověka do nejvyšší moci, když předtím triumfoval nad vší mocí Satana. Petr se nestydl za svědectví našeho Pána, ale směle svědčil, když řekl: „*Věziž tedy jistotně všechen dům Izraelský, že Bůh i Pánem ho učinil i Kristem, toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali.*“ (Skutky ap. 2,36) Jak kdosi řekl: „Poté, co ďábel přivedl člověka k tomu, aby do krajnosti jednal proti Kristu, hle, Ježíš je po tom všem korunován slávou a ctí. Nuže, to je vítězství!“

Tak nyní, když zkáza přišla mezi Boží lid, když Satan slaví takový triumf, že Pavel je ve vězení, svatí se od něho odvrátili a zlo narůstá, apoštol, ačkoli hluboce cítí všechno to selhání, je v tom všem podpírán a pozvedán vědomím, že Pán Ježíš je na nejvyšším místě moci nad vším vlivem Satana. Jeho zdrojem síly je Pán ve slávě. Proto Pavel říká: „*Pán pak byl se mnou a posilnil mne.*“ „*Vysvobodí mne Pán od každého skutku zlého a zachová ke království svému nebeskému.*“ (kap. 4,17.18)

Právem mnoho mluvíme o Kristu na Jeho pozemské stezce, o Kristu na kříži a o Kristu, který opět přijde, ale zřídka mluvíme o Kristu, kde je v přítomné chvíli – v Boží slávě, a přece toto je **svědectví Pána** – velké svědectví, kterého je nyní zapotřebí, a jsme varováni, abychom se za ně nestyděli.

Ať zkáza a úpadek mezi Božím lidem jsou jakkoli velké, ať tu jsou jakékoli těžkosti, s nimiž se střetáváme, odpadnutí svatých (15. verš), svévole těch, kteří se protíví (kap. 2,25.26) anebo špatnost takových, kteří se snaží nám působit zlé (kap. 4,14), náš neselhávající zdroj pomoci má být nalezen v Pánu Ježíši po Boží pravici. Když hledíme k Němu, jsme jako apoštol pozdviženi nad všechno selhání jak při sobě, tak i při druhých. Žel, že ve svých těžkostech můžeme věci zhoršit tím, že se snažíme napravit je svou vlastní silou; zatím co kdybychom se obrátili k Pánu, shledali bychom jako Pavel, že Pán je s námi, aby nás posiloval a osvobozoval od každého zlého skutku.

Jak nutné je potom, abychom vydávali jasné svědectví o přítomném postavení Pána v místě nadřazenosti a moci jako Člověka ve slávě, v němž je každý zdroj pomoci k naší podpoře v těchto velmi temných dnech.

Nadto dejme pozor, abychom se nestyděli za ty, kteří se ve dnech odpadnutí směle snaží dávat Pánu Jeho místo; a budme připraveni trpět, bude-li to

nutné, při zastávání se evangelia s tím vědomím, že můžeme počítat s Boží mocí k naší podpoře.

Verše 9 a 10: Apoštol nás varoval, abychom se nestyděli za svědectví o Pánu, ani za toho, kdo vydává svědectví o Jeho nejvyšším místě jako Pána a trpí pohanění pro své svědectví. Povzbuzuje nás, abychom sdíleli soužení evangelia. Nyní přechází k tomu, aby nám připomněl velikost tohoto evangelia, které je Boží mocí pro ty, kteří jsou spaseni a povoláni (1. Kor 1,18.24). Uvědomování si slávy Pána a velikosti evangelia nás bude chránit, abychom se nestyděli za svědectví, a připraví nás, abychom trpěli soužení s evangeliem.

Z těchto veršů se jasně ukazuje, že dvě velká témata evangelia jsou spasení a povolání. Evangelium na jedné straně vyhlašuje cestu spasení; na druhé straně nám předkládá Boží úmysl, pro který jsme spaseni. My jsme nakloněni omezovat evangelium na důležitou otázku našeho spasení; ale když toto činíme, ztrácíme mnohem hlubší požehnání, které je spojeno s Božím věčným úmyslem, a takto se mineme toho, abychom vstoupili do nebeského povolání. Je jasné, že prvním velkým předmětem evangelia je naše spasení, a Bůh by chtěl, aby věřící neměl žádnou nejistotu, pokud jde o toto spasení, jak to čteme v tomto místě Písma, že „*on nás **spasil***“. Požehnaný výsledek smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista je ten, že staví věřícího mimo soud, který si zasluhoval kvůli svým hříchům, a vysvobozuje ho z běhu tohoto světa. Takto čteme: „*Který vydal sebe samého za hříchy naše, aby nás vytrhl z tohoto přítomného věku zlého.*“ (Gal 1,4) Ačkoli jsme dočasně ve světě, tu jako osvobození od jeho moci a vlivu, neboť mravně z něho nejsme.

Toto je první část evangelia a s tím se většina Božího lidu snaží být spokojená. Přesto evangelium hlásá mnohem větší požehnání, neboť nám mluví o Božím povolání. Bůh nás nejen spasil, ale čteme, že nás „*povolal povoláním svatým*“. V tomto verši se o povolání mluví jako o „*svatém povolání*“; ale mluví se také o „*nebeském povolání*“ (Židům 3,1) a o „*povolání vzhůru* (kral.: „*svrchovaném povolání*“)“ (Fil 3,14). Spasení nás osvobozuje od našich hříchů a od světa, jehož údělem je soud: povolání nás spojuje s nebem a se všemi duchovními požehnáními, která Bůh pro nás určil v nebeských místech v Kristu. Proto požehnání Božího povolání jsou „*ne podle skutků našich*“, ani podle našich myšlenek nebo zásluh, ale „*podle Jeho uložení a milosti*“.

Nejenže byly všechny naše dluhy zaplacený a my jsme byli vysvobození z vlivu a moci výjevu, ve kterém k dluhům došlo, ale ke svému údivu se do- vídáme, že podle Božího úmyslu jsou tu věci, které jsou připraveny pro ty, kteří Jej milují, a které „*oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani na srdce lidské nevstoupily*“ (1. Kor 2,9). V Božím povolání nám je zjeveno tajemství Jeho srdce, když před námi rozvíjí daleký pohled na nebeská požehnání a ujišťuje nás, že všechna tato požehnání byla pro nás zamýšlena v Kristu před zalo- žením světa. Tak se učíme, že dlouho předtím, než jsme zhřešili nebo se do- pustili prvního přestoupení, měl Bůh pevný úmysl pro naše věčné požeh- nání. Žádné zlo, které jsme učinili, žádné zhroucení církve v zodpovědnosti nemůže změnit Boží úmysl, stejně jako žádné dobro z naší strany ho nemůže přivodit.

Tento věčný úmysl byl nyní ukázán skrze zjevení našeho Spasitele Ježíše Krista, který zahladil smrt a vyvedl na světlo život a neporušitelnost skrze evangelium. Tím, že Kristus vešel do smrti, vzal na sebe za věřícího rozsudek smrti, který na něm byl, a otevřel nám nový výjev života a neporušitelnosti. Smrt už nemůže bránit věřícímu, aby vešel do tohoto výjevu života a požeh- nání podle Božího úmyslu. Nejen že duše přechází ze smrti do života, ale tělo na sebe vezme neporušitelnost. Takto skrze evangelium je přivedena na světlo sféra života a neporušitelnosti, která už nikdy nemůže být zmařena smrtí nebo porušením. V moci Ducha je možné se už nyní těšit z tohoto no- vého výjevu.

Verš 11: Dále nám bylo toto evangelium oznámeno ve vši své plnosti skrze zvláště určenou nádobu – skrze toho, kdo k nám, pohanům, přišel jako apoš- tol Ježíše Krista. Přichází proto s příslušnou autoritou apoštola, který mluví skrze zjevení a inspiraci.

Verš 12: Nadto musel Pavel kvůli svému věrnému svědectví trpět. Utrpení a pohanění mu nepřineslo nějaké chybné konání. Jeho horlivost jako hlasatele, jeho oddanost jako apoštola poslaného Kristem, jeho věrnost vů- či církvi jako učitele mu umožnily říci: „*Pro tu příčinu toto (tyto věci) trpím*“. Uvěznění bylo jen jednou z „těchto věcí“, které musel věrný služebník trpět. Byla tu jiná utrpení, ostřeji pocítovaná jeho citlivým srdcem, neboť „tyto věci“ zahrnovaly odvrácení se těch, které miloval a mezi kterými tak dlouho pracoval v Asii. Potom rovněž trpěl odporováním vyznavačů, kteří se proti- vili pravdě (kap. 2,25), pronásledováním od zlých lidí (kap. 3,11-13) a aktivní zlou vůlí jednotlivců, jako byl Alexander, kteří způsobili apoštolovi mnoho zlého (kap. 4,14). Protože Pavel viděl, že trpí pro svou věrnost jako služebník

Ježíše Krista, může říci: „*Nestydím se.*“ Dále nejen nebyl zahanben, ale nebyl ani zkrúšen, ani z jeho rtú neuniklo slovo rozmrzelého hněvu kvůli nespravedlnosti světa a kvůli odvrácení se, nevděku a dokonce i protivení se ze strany mnoha křesťanú. Je povznesen nade všechnu depresi, rozmrzelost a zatvrzelost, poněvadž je přesvědčen, že Kristus je mocen ochránit to, co u Něho složil, až do onoho dne. Když Kristu zlořečili, On nezlořečil, když trpěl, nehrozil, ale poroučel se Tomu, který soudí spravedlivě. Pavel v soužení, opuštění a urážkách svěřuje v duchu svého Mistra vše rukám Krista. Jeho čest, jeho pověst, jeho charakter, jeho obhájení, jeho štěstí, vše je svěřeno Kristu s vědomím, že ačkoli se svatí mohou odvrátit, a dokonce se mu i protivit, Kristus ho nikdy nezklame. Je přesvědčen, že Kristus je mocen postarat se o jeho zájmy, obhájit jeho čest a napravit křivdy „*v onen den*“.

Ve světle „onoho dne“ může Pavel vítězně procházet „tímto dnem“ se všemi jeho urážkami a opovržením a hanbou. Můžeme se divit, proč bylo dovoleno, aby oddaný apoštol byl opuštěn a aby se proti němu stavěli dokonce i svatí; ale nebudeme se divit v „*onen den*“, kdy každá křivda bude napravena a kdy všechna hanba a utrpení a pohana budou nalezeny k chvále a cti a slávě při zjevení Ježíše Krista. Věrní mohou být v tento den skutečně malou a nevýznamnou menšinou, tak jako byl Pavel s těmi nemnohými, kteří s ním byli spojeni v závěru jeho života; nicméně v „*onen den*“ bude shledáno, že to je mnohem lepší, být v minulosti s opovrhovanými nemnohými než s nevěrným zástupem.

Marnivost těla má ráda, když je populární a důležitá, a sama se staví před světem a před svatými do popředí, ale z pohledu onoho dne je lépe zaujímat nízké místo a sám sebe stavět do pozadí, než zaujímat veřejné místo v propagování sama sebe, neboť potom bude shledáno, že mnozí lidé, kteří jsou první, budou poslední; a poslední první.

Skutečně můžeme trpět kvůli vlastnímu pochybení, a to by nás mělo kořit. Nicméně máme-li před sebou apoštolův příklad, učiníme dobře, když si připomeneme, že kdybychom chodili v absolutní věrnosti, měli bychom trpět ještě více, neboť stále zůstává pravdou, že „*všichni, kteří chtějí pobožně živi býti v Kristu Ježíši, protivenství míti budou*“ (kap. 3,12). Jsme-li věrní vzhledem ke světlu, které nám Bůh dal, a snažíme-li se chodit v oddělení od všeho, co je popřením pravdy, v malé míře shledáme, že budeme muset čelit pronásledování a protivenství, a to v jeho nejbolestivější formě, od svých spolukřesťanú. A je pro nás dobré, když přijde zkouška, můžeme-li jako Pavel vše svěřit Pánu a čekat na Jeho obhájení v onen den. Příliš často jsme

hněviví a netrpěliví, když dojde ke křivdám, a snažíme se, aby byly napraveny „**v tomto dni**“, místo abychom čekali na „**onen den**“. Jestliže ve víře našich duší před námi svítí sláva onoho dne, místo abychom byli pokoušeni vzpouzet se při urážkách a křivdách, které snad jsou vůči nám dovoleny, budeme se „*radovat a veselit*“, neboť, jak říká Pán, „*odplata vaše hojná jest v nebesích*“ (Mt 5,12).

Verše 13 a 14: Vzhledem k tomu, že toto velké evangelium se svým spasením a povoláním přichází k Timoteovi skrze inspirovaný zdroj, je napomínán, aby „*měl jistý příklad* (nebo: „*obrys, vzor, obraz, formu*“) *zdravých slov*“, která slyšel od apoštola. Pravdu, která byla Timoteovi sdělena „*zdravými slovy*“, měl Timoteus držet v řádné formě, nebo obrazu, tak aby mohl jasně a rozhodně říci, co drží. Když má tento obraz, bude pravda, podaná „*zdravými slovy*“, viděna ve správném vzájemném vztahu. Pro nás se tento obraz nalézá v psaném Slovu, zcela zvláště v Pavlových Epištolách. Takto je v Epištole Římanům správné představení pravd týkajících se našeho spasení, zatím co jeho další Epištoly nám podávají obrys týkající se církve, příchodu Pána a dalších pravd. V křesťanstvu se tento obraz velkou mírou ztratil tím, že se izolované texty užívaly odděleně od svého kontextu. Tento obraz, jak je předkládán v Písmu, má být žárlivě strážěn. Upřímní mužové se mohou snažit formulovat svou víru v náboženských vyznáních nebo článcích, v teologických vyznáních víry; přesto takové lidské pomůcky, ať mají na svém místě jakékoli užítí, vždy zaostávají za **pravdou** a nemohou zaujmout místo inspirovaného obrysu (obrazu), předloženého v Písmu.

Kromě toho má být tento obraz zdravých slov, obdržený od apoštola, držen ne jako pouhé vyznání víry, kterému můžeme dát své schválení, ale vírou a láskou v Kristu Ježíši, živé Osobě, o které ta pravda mluví. Nestačí mít obraz zdravých slov. Jestliže pravda má působit v našem životě, musí být držena „*ve víře a v lásce, která je v Kristu Ježíši*“. Pravda, když byla nejprve předložena duši a je přijata s radostí, ztratí svou svěžest, pokud není držena v obecnství s Pánem.

Nadto má-li být pravda držena v obecnství s Kristem, může se tak stát jen v síle Ducha Svatého. Proto celý rozsah pravdy, obsažený v obrazu zdravých slov, který byl dán Timoteovi, měl být držen skrze Ducha Svatého, který v nás přebývá.

Verš 15: Nesmírná důležitost držení obrazu pravdy v obecnství s Kristem v moci Ducha je zdůrazněna slavnostně vážnou skutečností, že ten, skrze něhož pravda byla zjevena, byl opuštěn většinou svatých v Asii. Právě ti

svatí, jimž bylo zjeveno nebeské povolání a celý rozsah křesťanské pravdy, se od Pavla odvrátili. Neznamená to, že tito svatí se odvrátili od Krista nebo se vzdali evangelia svého spasení; ale pravda o nebeském povolání, která byla oznámena skrze apoštola, nebyla držena v obecnství s Kristem a v moci Ducha. Proto nebyli připravení být s ním spojeni na vnějším místě zavržení v tomto světě, které tato plná pravda křesťanství zahrnuje.

Je zřejmé, že nemůžeme důvěřovat ani nejosvícenějším svatým, pokud jde o držení pravdy. Jen tehdy, když Kristus ovládá náklonnosti v moci Ducha, budeme držet tuto dobrou věc, která nám byla svěřena.

Verše 16 až 18: Zmínka o Oneziforovi a jeho domácnosti je velmi dojemná. Dokazuje, že lhostejnost a odvrácení se většiny nevedly apoštola k tomu, aby přehlédl lásku a přívětivost jednotlivce a jeho rodiny. Odvrácení se většiny spíše učinilo lásku těch několika věřících tím vzácnější. Když velká většina zarmucovala Pavlovo srdce, tu zde byl alespoň jeden, o kterém může říci, že *„často mi činil pohodlí („mne často občerstvil“)*“. Druzí se snad za něho styděli, ale o tomto bratrovi může být řečeno: *„aniž se styděl za řetězy mé“*. Když se druzí od něho odvrátili, stále tu byl jeden, o němž může napsat, že *„pilně mne hledal, i našel“*. Když druzí ho zanedbávali, může s radostí tomuto bratrovi přiznat, že *„mi mnoho posluhoval“*.

Jak to muselo těšit apoštolovo srdce v den opuštěnosti, když si uvědomil Kristův soucit a útěchu, jak byly vyjádřeny skrze tohoto oddaného bratra. Jestliže Pavel nezapomíná toto vyjádření lásky v den své opuštěnosti, Pán na ně nezapomene *„v onen den“* – v den budoucí slávy.

III. CESTA POBOŽNÉHO VE DNECH ÚPADKU

2. kapitola

Věřící, vyučený v Božích myšlenkách, může jen přiznat, že to, co se jako Boží církev představuje před lidmi, nemá žádnou podobnost s Boží církví, jak je představena v Písmu. Tento vážný odklon od Božího slova jasně ukazuje, že Boží úmysl pro církev v průběhu jejího pobytu ve světě, ve kterém je Kristus nepřítomen, byl v ruku člověka zkažen. Někteří přesto chtějí popírat, že žijeme ve dni úpadku. Proto má velkou důležitost, abychom jasně rozuměli, co máme na mysli, když mluvíme o úpadku církve.

Musíme si připomenout, že v Písmu je církev viděna dvěma způsoby. Na jedné straně je předložena podle Božích rad; na druhé straně je viděna ve spojení s odpovědností člověka. V prvním pohledu je v Písmu představena jako založená na Kristu, Božím Synu, složená ze všech pravých věřících a určená, aby byla Kristu představena slavná církev bez poskvrny a bez vrásky ani čehokoli takového. Jako taková je výsledkem Kristova vlastního díla a brány pekla ji nemohou přemoci. Žádná zkáza se nemůže dotknout Kristova díla, ani postavit stranou Boží věčnou radu pro Krista a církev.

V druhém pohledu je církev viděna jako postavena do odpovědnosti, aby byla svědectvím pro Krista v době Jeho nepřítomnosti a aby představovala Boží milost světu, který ji potřebuje. Ale ach! Církev v nesení této odpovědnosti naprosto zklamala. Pro nedostatek závislosti na Pánu, poddanosti Duchu a poslušnosti Slovu se Boží lid stal rozděleným a rozptýleným; a nedostatek bdělosti vedl k rozsáhlému vyznání, zahrnujícímu věřící i nevěřící. Výsledkem toho je, že co se před světem ukazuje jako církev, je tak daleké toho, aby představovalo Kristovu slávu, a je „popřením povahy, lásky, svatosti a náklonností Krista“. Takto na zemi bylo svědectví o církvi zkaženo. Skutečnost, že musíme mluvit o vyznávající církvi, která je viditelná, a o duchovní církvi, která se skládá ze všech pravých věřících, která je neviditelná, jen ukazuje, jak je zkáza úplná.

Když tedy mluvíme o tom, že žijeme ve dnech úpadku, máme na mysli to, že náš úděl padl do dnů, kdy bylo zkaženo svědectví církve o nepřítomném Kristu. V listech sedmí církvím ve Zjevení máme prorocký nástin historie církve na zemi, viděné jako odpovědné svědectví pro Krista; a v nich máme

zvětšující se úpadek církve v zodpovědnosti předpověděný s božskou přesností Pánem samým, počínaje odpadnutím od první lásky a konče stavem tak odporným Kristu, že ji nakonec vyvrhne ze Svých úst.

Písmo však dává další světlo ohledně dne zkázy. V této Druhé Epištole Timoteovi máme nejen předpověď zkázy, ale Duch Svatý skrze apoštola Pavla dává naprosto jasné směrnice pro pobožného, jak má jednat, když zkáza přijde. Ať už je den jakkoli tmavý a zkáza velká, Boží lid není ponechán bez božského vedení. Boží milosrdenství vyznačilo stezku pro Jeho lid ve dnech úpadku. Možná že nám chybí víra v Boha a oddanost Kristu, které jsou nutné, abychom šli touto cestou; ta je však vyznačena v Božím slově pro poslušnost víry.

Takto se dostáváme k závěru, že dvě věci jsou nutné pro to, abychom rozumným způsobem šli Boží cestou uprostřed zkázy: Předně je podstatnou věcí, abychom měli nějakou známost Pavlova učení (které zahrnuje jak pravdu evangelia, tak i pravdu o církvi); za druhé tu musí být správný duchovní stav. Bez známosti o církvi, jak je představena v Písmu, by bylo nemožné poznat rozsah zkázy; a bez správného duchovního stavu by věřící byl sotva připraven dát se cestou, kterou Bůh vyznačil uprostřed zkázy.

Pavel zjevně předpokládá, že ten, komu píše, je dobře seznámen s jeho učením. V první i ve druhé kapitole poukazuje na věci, které od něho Timoteus slyšel (kap. 1,13; 2,2), a ve třetí kapitole říká: „*Ty jsi ale přesně poznal mé učení...*“ (kap. 3,10 – přel.) V této 2. Epištole Timoteovi není proto žádné rozvinutí pravdy o církvi dle učení. Tato pravda je apoštolem plně představena v Epištolách Efezským a Koloským, v 1. Epištole Korintským a v 1. Epištole Timoteovi.

Boží cesta pro nás ve dnech úpadku a nutný duchovní stav, abychom touto cestou mohli jít, jsou ukázány v této druhé kapitole 2. Epištoly Timoteovi. Jestliže si přejeme odpovídat Božím myšlenkám v tomto dni selhání, učiníme dobře, když s modlitbou budeme studovat tento důležitý oddíl. Pravdy této kapitoly mohou být viděny v tomto pořádku:

- a) Duchovní stav, nutný k poznání a k nastoupení Boží cesty pro nás uprostřed selhání křesťanstva (verše 1 až 13);
- b) krátký nástin průběhu zla, které vedlo ke zkažení křesťanstva (verše 14 až 18);
- c) zdroje pomoci pro pobožné a Boží cesta pro jednotlivce uprostřed zkázy (verše 19 až 22);

- d) duch, ve kterém je třeba jednat vůči těm, kteří se stavějí na odpor proti Boží cestě (verše 23 až 26).

a) Nutný duchovní stav, abychom ve dnech úpadku mohli jít Boží cestou (verše 1-13)

Verš 1: Duchovní milost je první velkou nezbytností ve dni slabosti. Odtud napomenutí úvodního verše je: „*Zmocni se (Bud' silný) v milosti, která jest v Kristu Ježíši.*“ Stát proti zvedající se záplavě zla, vkročit na cestu, kterou Pán vyznačil pro Svůj lid uprostřed zkaženosti křesťanstva, a pevně jít dál po této cestě přes selhání, protivenství a opuštěnost, vyžaduje velkou milost – milost, která je v Kristu Ježíši. Ať už je protivení se Boží cestě jakkoli veliké, ať už jsou těžkosti ve vytrvání na ní a pokušení odvrátit se od ní jakékoli, milost Pána je dostatečná, aby věřícímu umožnila překonat všechno protivenství, pozvednout se nad těžkosti, vzdorovat všemu pokušení, být poslušný Jeho Slova a odpovídat Jeho myšlenkám. Jak kdosi jednou řekl: „Ať je potřeba jakákoli, Jeho plnost je táž, nezmenšená, přístupná a volná.“ Duchovní milost je první potřeba pro „věrné lidi“ ve dni nevěrnosti. Dále je milost, o níž apoštol mluví, více než jen „milostivý duch“. Zahrnuje to, že ve vzkříšeném a vyvýšeném Kristu tu je od doby začátku církve až do posledního dne jejího pobytu zde každý zdroj pomoci. Umožňuje člověku Božímu udržovat svůj život svědectví a služby, aniž by se uchyloval k jakémukoli z prostředků lidské vynalézavosti, které mnozí přijali ve dni úpadku. Když apoštol psal Korintským, mohl Bohu děkovat za „**milost Boží**“, danou jim „v Kristu Ježíši“, a hned jim ukazuje, že touto milostí je „*slovo učení*“, „*známost*“ a „*dary*“, kterými byli obohaceni v Kristu (1. Kor 1,4-7). Každé napomenutí v této kapitole jen prohloubí náš pocit o potřebě milosti, která je v Kristu Ježíši, máme-li odpovídat Božím myšlenkám.

Verš 2: Za druhé je potřebná nejen milost, ale věrní musejí také vlastnit **pravdu**, jestliže mají být opatření Božími myšlenkami pro dny úpadku a učnění schopnými vyučovat druhé. Dále je pravda, nutná pro den zkázy, nejen pravda nalezená v Písmu jako celku, ale zcela zvlášť pravda, sdělená apoštolem v přítomnosti mnoha svědků. Ve dni zkázy se apoštolské spisy stávají naprosto rozhodným testem k rozeznání „*věrných lidí*“. „*My z Boha jsme. Kdo zná Boha, poslouchá nás; kdo není z Boha, neposlouchá nás,*“ říká apoštol Jan (1. Jana 4,6).

Abychom tedy po všechny časy mohli vlastnit pravdu, je Timoteovi řečeno, aby svěřoval „*ty věci*“, které slyšel od apoštola, věrným lidem, kteří opět

budou schopni vyučovat druhé. Je to Boží cesta, aby pravda, chovaná v apoštolských spisech, byla svěřována těm, kteří jsou schopni učit druhé. Soběstačnost a vlastní důležitost těla si může namlouvat, že se obejde bez pomoci druhých; ale i když Bůh je svrchovaný a může vyučovat přímo ze Svého slova, Jeho obvyklý způsob je držet nás vzájemně závislé jednoho na druhém – abychom dostávali jako učící se a abychom sdělovali druhým pravdu a světlo, které jsme přijali.

Nadto je důležité, abychom viděli, že to, co dáváme dále, není oficiální autorita nebo oficiální postavení, ale **pravda**. Timoteus neměl ani pověření, ani moc, aby nějakému jednotlivci nebo třídě jednotlivců předával výlučné nebo oficiální právo kázat. Byla to zjevená pravda, zaručená proti bludům pomocí svědků, kterou měl svěřovat jiným. Ve světle tohoto Písma se můžeme ptát sami sebe, jak dalece odpovídáme své odpovědnosti a svěřujeme druhým to vzácné dědictví pravdy, kterému jsme se naučili od věrných lidí. Držet pravdu a předávat ji druhým je možné, jen když jsme silní v milosti, která je v Kristu Ježíši.

Verš 3: Držení pravdy ve dnech všeobecného odvrácení bude zahrnovat utrpení. My se přirozeně chceme utrpení vyhýbat. Proto je Timoteus napomínán – a také každý, kdo si přeje být věrný Kristu: „*Přijímej svůj podíl na utrpení jako dobrý voják Ježíše Krista.*“ (přel.) Ve srovnání s Pavlem bude „*podíl*“ utrpení, který jsme povoláni přijmout, velmi malý; ale kdekoli je dnes nějaký svatý, který odmítá blud a stojí za pravdou, musí být připraven nějakou mírou čelit protivení se (kap. 2,25), pronásledování (kap. 3,12), odvrácení se (kap. 4,10) a špatnosti (kap. 4,14); a tak jako u apoštola, tyto věci mohou přicházet dokonce i od vlastních bratří. To však utrpení zahrnuje, a když jsme v soužení nespravedlivě, přirozeně máme sklon oplácet. Je nám proto připomenuto, abychom přijímali svůj podíl na soužení ne jako přirození lidé, ale „*jako dobří vojáci Ježíše Krista*“. Dobrý voják bude poslouchat svého velitele a bude jednat jako on. Kristus je ten velký Vůdce našeho spasení a On dosáhl Svého místa slávy „*skrze utrpení*“ a zanechal nám dokonalý příklad utrpení s trpělivostí, neboť „*trpěv, nehrozil, ale poroučel tomu, který spravedlivě soudí*“ (1. Petra 2,23). Jednat způsobem, jenž se tak přičí přirozené vůli, vskutku vyžaduje, abychom „*byli silní v milosti, která je v Kristu Ježíši*“.

Pán Ježíš je v místě svrchované moci a v daný čas bude jednat v moci, skrze kterou je schopen podrobit všechny nepřátele pod Své nohy. Avšak stále ještě je den milosti. Den soudu nad nepřáteli milosti ještě nepřišel. Proto

potřebujeme nikoli sílu k rozdrčení svých nepřátel, ale milost, abychom přijali svůj podíl na utrpení. Štěpán v přítomnosti svých nepřátel, kteří na něho skřípali zuby a házeli na něho kameny, hleděl upřeně do nebe na „*Ježíše, stojícího po Boží pravici*“. Ale i když Ježíš je Pán v místě nejvyšší moci, všeobecně nejedná v moci k zničení nepřátel Svých služebníků a ani Štěpánovi nedal moc k rozdrčení jeho nepřátel. Udělal to, co je v dokonalém souladu se dnem milosti. Dal milost, skrze kterou Štěpán byl tak silný v milosti, která je v Kristu Ježíši, že byl schopen přijmout svůj podíl v utrpení a jako dobrý voják Ježíše Krista nehrozil ani nezlořečil svým pronásledovatelům; naopak se za ně modlil a poručil svého ducha Pánu.

Rovněž Pavel byl ve své době tak silný v milosti, která je v Kristu Ježíši, že strpěl utrpení pro Krista a poručil svůj život, své blaho, své všechno Kristu pro „*onen den*“ (kap. 1,12).

Verš 4: Za čtvrté: Jestliže máme celým srdcem přijmout Boží cestu ve dnech úpadku, bude nezbytné zdržovat se od zapletení do věcí tohoto života. Apoštol nenaznačuje, že bychom se neměli starat o záležitosti tohoto života nebo že nutně jsme povoláni vzdát se svého pozemského zaměstnání. V dalších místech Písma takovou myšlenku odmítá, neboť nás rozhodně poučuje, abychom pracovali svými rukama, abychom si čestně obstarávali potřebné věci, a o sobě říká: „*Sami víte, že toho, čeho mi kdy potřebí bylo,... dobývaly ruce tyto.*“ (Skutky ap. 20,34) Ale varuje nás, abychom nedovolili věcem tohoto života tak zabrat náš čas, strávit naši energii a zaujmout naši mysl tak plně, že bychom byli zapleteni jako v nějaké síti a už bychom nebyli volni ke konání vůle Pána. Dobrý voják Ježíše Krista je ten, který se snaží líbit ne sobě nebo druhým, ale především a hlavně Tomu, kdo ho vybral, aby byl vojákem. V náležité poddanosti Tomu, který nás zvolil, abychom byli vojáky pod Jeho vedením a hledali líbit se jen Jemu, bychom měli odmítnout každou lidskou organizaci, která zahrnuje vedení od nějaké lidské autority. Uniknout zápletkám tohoto života a být oddáni Vůdci našeho spasení bude možné jen tehdy, když jsme silní v milosti, která je v Kristu Ježíši.

Verš 5: Za páté: Apoštol užívá jako příklad veřejné hry a říká: „*Jestliže někdo bojuje ve hrách, není korunován, leč by řádně (dle řádu) bojoval.*“ (přel.) Tak i v duchovní sféře nebude dána koruna za velkou aktivitu, ani za množství služby, ale za **věrnost** ve službě. Koruna je dána tomu, kdo bojuje podle pravidel. Může být namítáno, že ve dni velké slabosti je nutné přijmout jakoukoli metodu, o které si myslíme, že je nejlepší k vykonání naší služby. Aby bylo čeleno takovým argumentům, jsme speciálně varováni, že v den zkázy

je stále naší povinností „*bojovat dle řádu*“. Tím je zavrženo zavádění tělesných metod, lidských prostředků a světských vylepšení ve službě Pánu. Sloužit podle zásad Písma bude vyžadovat, abychom byli „silní v milosti, která je v Kristu Ježíši“.

Verš 6: Za šesté: Věrný služebník musí být připraven pracovat, dříve než okusí ovoce. Není tu náš odpočinek; je doba práce; doba sklizně přijde. Jsme často až příliš žádostivi toho, abychom viděli ovoce; ale je lépe být vytrvalí ve své práci a vědět, že Bůh není nespravedlivý, aby se zapomněl na „*skutek víry vaší a na práci lásky*“. Věrný služebník čeká, aby uslyšel ono „*To dobře*“ od Toho, jemuž se snaží líbit, aby obdržel korunu, poté co bojoval podle řádu, a aby se těšil z ovoce, když předtím pracoval.

Verš 7: Nestačí však mít tato napomenutí a všeobecně uznávat jejich pravdivost. Jestliže mají ovládat náš život, musíme uvažovat o tom, co apoštol říká; a když zvažujeme tyto věci, Pán nám dá porozumění ve všech věcech. Budeme činit malý pokrok v porozumění Božím věcem, neuděláme-li si čas k přemýšlení o nich. Apoštol nám může představit určité pravdy, ale nemůže nám dát porozumění. To může udělat jen Pán. A tak čteme, že Pán nejen „*otevřel*“ učedníkům Písma, ale „*otevřel jim mysl, aby rozuměli písmům*“ (Lukáš 24,27.32.45).

Verš 8: Dále, jako povzbuzení pro nás, abychom podle těchto naučení také žili, je náš pohled veden ke Kristu. Máme „*pamatovat, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých, ze semene Davidova, podle evangelium mého*“. Nemáme pouze pamatovat na skutečnost vzkříšení, ale na Toho, který vstal, a to jako Člověk ze semene Davidova. Jsme povoláni trpět na stezce věrnosti? Pak pamatujme, že náš „*podíl*“ utrpení je malý ve srovnání s utrpením, s nímž se setkal On. Jestliže se pro trochu věrnosti na své straně staneme opuštěnými, budou se nám protivit nebo nás urážet, a to i mnozí z Božího lidu, pamatujme, že Kristus byl na Svě dokonalé stezce vždy věrný Bohu a chodil, dobře čině lidem; a přece, kvůli Svě věrnosti, byl vždy v pohanění. Tak může říci: „*Pro tebe snáším pohanění,*“ a opět: „*Odplacují se mi zlým za dobré, a nenávisť za milování mé.*“ (Žalm 69,8; Žalm 109,5)

Jestliže jsme na cestě služby napomínání, abychom snášeli utrpení, když se snažíme líbit Tomu, který nás vyvolil, pamatujme na to, že Kristus mohl říci: „*Což jest jemu libého, to já činím vždycky.*“ (Jan 8,29) Nic nemohlo odvést Pána z cesty absolutní poslušnosti vůči Otci. Pracoval a měl před sebou ovoce Svě práce, neboť řekl. „*Já musím dělati dílo toho, který mne poslal, dokud den jest.*“ (Jan 9,4) Nyní skončil dílo, které Mu Bůh dal, aby je činil,

utrpení a práce jsou za Ním a my Jej vidíme vzkříšeného a korunovaného slávou a ctí, aby ve vzkříšení přijal „*ovoce práce duše své*“. Chtějme tedy na naší stezce s její mírou utrpení a námahy „**památovat na Ježíše Krista**“.

Verš 9: Máme nejen dokonalý vzor Pána Ježíše v Jeho cestě utrpení a práce, ale máme vzor apoštola Pavla, jenž ve své oddanosti při zvěstování evangelia nemalou mírou zakoušel utrpení Kristova života. Místo aby byl ve cti v tomto světě, trpěl i pouta jako zločinec. Tak šel ve šlépějích svého Mistra, jehož náboženský svět Jeho dnů nařkl, že je „*člověk žráč a pijan vína*“, že „*má ďábelství*“ a že je „*hříšník*“ (Lukáš 7,34; Jan 8,48; Jan 9,24).

Avšak žádné pronásledování ze strany světa nemůže zabránit, aby pozhánání nedosáhlo Božích vyvolených. Svět může svázat kazatele; nemůže svázat Boží slovo. Skutečně, nepřátelství světa, které svázalo Pavla, se jen stalo příležitostí k tomu, aby evangelium bylo přineseno před velké toho světa a aby on napsal z vězení Epištoly, které tak nádherně ukazují naše povolání.

Verš 10: My snad nejsme připraveni snášet mnoho utrpení nebo urážek, ale apoštol může říci: „**Všechno snáším pro vyvolené, aby i oni spasení došli, které jest v Kristu Ježíši se slávou věčnou.**“ Jeden věřící řekl: „Jak málo lidí od toho dne až do dneška by se odvážilo říci tato slova jako zkušenost své vlastní duše! Nicméně si to můžeme svou mírou vážně přát; ale předpokládá to ve věřícím nejen dobré svědomí a srdce hořící láskou, ale také důsledné sebeodsuzování, a Kristovo přebývání v jeho srdci vírou.“ (W. K.)

Boží vyvolení jistě obdrží spasení a dosáhnou slávy. Ovšem na cestě ke slávě se proti nim bude stavět celá moc Satana, nepřátelství světa a zkaženost křesťanstva. A tak slávy dosáhnou skrze soužení a utrpení. K provedení vyvolených takovými okolnostmi bude zapotřebí služby vši „*milosti, která je v Kristu Ježíši*“, jak se to často děje skrze Jeho věrné služebníky.

Verše 11 a 12: K povzbuzení, abychom pamatovali na Ježíše Krista a následovali příkladu apoštola v tom, že přijmeme cestu utrpení a námahy, je nám připomenut spolehlivý výrok: „*Jestliže jsme s ním zemřeli, tedy také spolu s ním živi budeme.*“ Jestliže jsme povolání, abychom „*strpěli všechny věci*“, i smrt, nezapomeňme na to, že si můžeme dovolit procházet tímto přítomným životem ve světle velké pravdy, že když jsme zemřeli s Kristem, jistě budeme s Ním žít. A nejen že budeme žít s Ním, ale, „*trpíme-li, budeme také spolu s ním královat*“.

Verše 12 a 13: Je tu však vážné varování: „*Pakli ho zapíráme, i on nás zapře. Pakli jsme nevěrní, on zůstává věrný: zapřítí sám sebe nemůže.*“ Zapření zde

není izolovaný pád, jakkoli je zahanbující jako v případě apoštola Petra, nýbrž ustavičné chození těch, kteří, ať už je jejich vyznání jakékoli, zapírají slávu a dílo Syna. Takový člověk bude zapřen, jak bylo pravdivě řečeno: „Bůh by přestal být Bohem, kdyby svolil ke zneuctění Svého Syna.“ Uprostřed vši nevěrnosti křesťanstva vůči Kristu „*On zůstává věrný: zapřítí sám sebe nemůže*“.

Takto úvodní verše tohoto velkého oddílu jasně ukazují, že abychom mohli rozeznat Boží cestu ve dni zkázy, a především věrně vstoupit na tuto cestu tváří v tvář odvrácení se, protivenství a špatnosti, nevyžaduje to božskou **moc** k rozdrčení našich nepřátel, ale **milost**, která je v Kristu Ježíši, která nám umožní účastnit se soužení – milost, která se s prostým okem snaží líbit Tomu, jenž nás vyvolil; milost, která nás povede, abychom bojovali podle řádu a odmítli všechny tělesné a světské metody; a milost, která připravuje pro trpělivou práci při čekání na ovoce naší práce.

Kromě toho budeme potřebovat nejen milost, kterou nám poskytuje Pán ve slávě, nýbrž duchovní porozumění, které nám může dát jen Pán, a především mít Pána samého před sebou jako náš Předmět – pravého Člověka ze semene Davidova, ale žijícího Člověka ve slávě mimo dosah moci smrti.

b) Průběh zla, které vedlo ke zkáze církve jako Božího domu (verše 14 až 18)

V úvodních verších kapitoly máme před sebou duchovní stav, který má charakterizovat „*věrné lidi*“ a umožnit jim rozeznávat vážný odklon od pravdy a Boží cestu uprostřed zkaženosti. Než nám představí Boží cestu, apoštol se ve verších 14 až 18 krátce dotýká některých způsobů zla, které způsobilo zkázu církve v její odpovědnosti.

Verše 14 až 16: Už v první kapitole jsme se dověděli, že všichni v Asii se odvrátili od apoštola. To znamená, že církev se neudržovala na výši nebeského povolání. První krok v úpadku církve bylo vzdání se jejího nebeského charakteru. To, co je odloženo nejprve, je vždy nejvyšší pravda. Vzdání se nebeského povolání nechalo otevřené dveře pro vniknutí světa a těla. Ve 14. verši této kapitoly se Boží služebník zmiňuje o prvních zjevech zkaženosti. Sleduje zkázu zpět ke spekulacím lidské mysli, které vedou k hádkám „*o slova, což k ničemu není užitečné*“, a tak opouštějí „*slovo pravdy*“.

Varuje před hádkami o slova a vede nás zpět nejen ke slovu pravdy, ale ke slovu pravdy **správně rozdělovanému**. Celé Písmo je slovo pravdy, a přece neštěstí může být způsobeno tím, že se Písmu dá soukromý výklad anebo

se texty užijí mimo svou souvislost, a tak, jak Petr říká, se Písmo natahuje k vlastnímu zatracení.

Pak jsme varováni před dalším úpadkem. Neužitečné spekulace ze 14. verše degenerují v „**prázdné světské řeči**“. Řeči, které jsou světské, jednají s božskými věcmi, jako kdyby byly obecné, poněvadž berou svaté věci na lehkou váhu. Jsou „**prázdné (marné)**“ v tom, že užívané argumenty jsou bez jakéhokoli obsahu.

Dále jsme varováni, že tyto světské a prázdné řeči budou **přibývat**. Pokud se týká většiny osob křesťanského vyznání, Pavel nedrží žádnou naději, že tento pohyb dolů bude natrvalo zastaven. Naopak jsme jasně varováni, že zlo bude přibývat.

Navíc jsme varováni, že s růstem světských a marných řečí přijde růst **bezbožného chování**. Světské mluvení vede k bezbožnému chození. Držení nebo šíření bludu povede jako vždy k poklesu vnějšího chování. Volnost v učení vede k volnosti mravů.

Verše 17 a 18: Dalším hrozným výsledkem přibývání světských řečí a bezbožnosti bude zkažení základních pravd křesťanství v myslích lidí, neboť čteme, že slova těchto světských mluvků se budou šířit jako **sněť**, která se zažírá a ničí životně potřebné tkáně těla.

Takto apoštol s božskou dovedností sleduje stopy postupu zla, které zkazilo křesťanstvo:

1. lidské spekulace o slovech, které nejsou **k žádnému užitku**;
2. hádky o slova, které se znetvoří v **světské a marné řeči**;
3. stále rostoucí světské a marné řeči vedoucí k **bezbožnosti**; vnější chování křesťanského vyznání bude stále více snižováno na úroveň, na které lidé jednají bez bázně před Bohem;
4. bezbožné chování, vedoucí ke zničení a uloupení velkých základních pravd křesťanství lidem.

Aby apoštol ukázal výsledek tohoto zkažení a zlý stav, do kterého křesťanstvo upadne, uvádí dva vážné příklady. Hymeneus a Filétus, dva muži uvnitř křesťanského vyznání, učili blud. Místo aby „**správně rozdělovali slovo pravdy**“, ohledně pravdy bloudili. Učili, že ke vzkříšení už došlo. Očividně nepopírali vzkříšení; zdá se, že je zduchovnili a tvrdili, že určitým způsobem už nastalo. Takový blud nelze lehce přejít jako divokou spekulaci nebo ne-

odpovědné fantazírování. Ať už je to blud jakkoli nerozumný, apoštol předem vidí, že zkazí vyznávající církev a bude působit jako sněť. Není ani nsnadné vidět, že „převrátí víru“ těch, kteří ten blud přijali. Jestliže ke vzkříšení již došlo, je zřejmé, že svatí dosáhli svého konečného stavu, zatím co jsou ještě na zemi, s tím výsledkem, že církev přestane vyhlížet příchod Pána, ztratí pravdu o svém nebeském určení a vzdá se svého charakteru jako cizince a poutníka. Když ztratí svůj nebeský charakter, církev se usadí na zemi, zaujme postavení jako část systému pro reformování světa a vládu nad ním.

Když tohoto výsledku je dosaženo, ďáblov dílo bylo vykonáno a on už nepovede své nástroje, aby ten zvláštní blud zdůrazňovaly. Dnes se asi nikdo nebude pokoušet učit, že ke vzkříšení už došlo, ale výsledky tohoto přemrštění bludu zůstávají a jsou vidět plně rozvinuté v křesťanském vyznání. Stav, správa, náboženské snahy a misionářská horlivost vyznávajícího křesťanstva považují za danou tu skutečnost, že církev je zde usazena jako doma a vykonává své určené dílo se snahou reformovat svět a civilizovat pohany s cílem učinit svět vážným a šťastným místem.

c) Boží cesta pro jednotlivce ve dnech úpadku (verše 19-22)

Verš 19: Když nejprve předpověděl zlý stav, do kterého křesťanstvo upadne, apoštol nyní dává naučení, jak jednat uprostřed zkázy. Dříve než tak učiní, předkládá nám dvě velké skutečnosti pro útěchu našeho srdce:

Předně: Ať je selhání člověka jakkoli velké, „pevný základ Boží stojí“. Boží základ je Jeho vlastní dílo – ať už má to dílo formu jakoukoli – buď základ v duši, nebo základ církve na zemi prostřednictvím apoštolů a příchodu Duha Svatého. Žádné selhání člověka nemůže postavit stranou základ, který Bůh položil, anebo zabránit Bohu, aby dokončil to, co začal.

Za druhé je nám pro naši útěchu řečeno: „Zná Pán ty, kteří jsou jeho.“ A jak kdosi řekl: „Toto vědomí není nic menšího než známost srdce se srdcem, vztah mezi Pánem a těmi, kteří jsou Jeho.“ Zmatení je tak veliké, věřící a nevěřící jsou v tak úzkém spojení, že pokud se většina týká, nemůžeme s konečnou platností říci, kdo je Páně a kdo není. V takovém stavu je velkou útěchou vědět, že co je z Boha, nemůže být dáno stranou, a ti, kteří jsou Páně, ačkoli jsou skryti ve množství, nemohou být ztraceni.

Boží dílo a ti, kteří Pánu patří, se ukážou na světle v „onen den“, o němž se apoštol znovu a znovu v průběhu Epištoly zmiňuje (kap. 1,12.18; 4,8).

Když potěšil naše srdce ohledně trvalého charakteru Božího díla a bezpečí těch, kteří jsou Pána, dává Boží služebník naučení jednotlivci, jak má jednat uprostřed zkázy křesťanstva.

Po odchodu apoštolů nastal rychle úpadek a v průběhu staletí pokračoval až do dnešního dne, kdy vidíme v křesťanstvu smutně vážný stav předpověděný Pavlem. Nadto, jak jsme viděli, apoštol nedává žádnou naději na uzdravení naprosté většiny. Naopak nás více než jednou varuje, že v průběhu času bude zlo přibývat. Nejen budou přibývat marné řeči (kap. 2,16), ale zlí lidé a svůdcové půjdou v horší (kap. 3,13) a přijde čas, kdy křesťanské vyznání nesnese zdravé učení, ale odvrátí své uši od pravdy (kap. 4,3).

Jestliže tu není, jak jsme viděli, naděje na uzdravení velké masy křesťanského vyznání, jak má jednat jednotlivec, který si přeje být věrný Pánu? Tato hluboce vážná otázka je položena a zodpovězena apoštolem v důležitém oddílu, který následuje – oddílu, který jasně vyznačuje Boží cestu pro jednotlivce ve dni zkázy (verše 19-22).

Nejprve si všimněme, že nám není řečeno, abychom opustili to, co vyznává, že je Božím domem na zemi. To je nemožné, leč bychom opustili zemi nebo se stali odpadlíky. Nemáme se vzdávat vyznání křesťanství, protože se toto vyznání v rukou lidí stalo zkaženým. Dále nám není řečeno, že máme reformovat zkažené vyznání. Křesťanstvo jako celek nemůže být reformováno.

Jestliže však nemáme ani opouštět vyznání, ani se snažit reformovat množství, ani se klidně usadit a schvalovat zkázu tím, že se s ní spojíme, jakým směrem se máme dát?

Když apoštol utěšil naše srdce, pokračuje tím, že před jednotlivého věřícího staví cestu, po které by Bůh chtěl, aby věřící šel v den zkázy. Smíme si být jisti, že ať už je den jakkoli tmavý, časy nesnadné, zkáza veliká, tu zde nikdy nebylo a nikdy nebude období v historii církve na zemi, kdy zbožný by byl ponechán bez vedení, pokud se týká cesty uprostřed zkázy. Bůh předzvěděl zkázu a Bůh ve Svém Slově učinil opatření pro den zkázy. Kvůli chybějícímu cvičení snad selžeme v rozeznání cesty; kvůli nedostatku víry se můžeme uhnout a nejít po ní; nicméně Boží cesta je pro nás vyznačena tak jasně v temném dni jako v jasném dni.

Jestliže tedy Bůh vyznačil cestu pro Svůj lid v den zkázy, je zřejmé, že to nechal na nás, abychom si vymýšleli cestu sami, anebo abychom prostě dělali to nejlepší, co můžeme. Naším úkolem je snažit se rozeznat Boží cestu a

vkročit na ni v poslušnosti víry a hledat od Boha milost, aby nás udržela na té cestě.

Oddělení od zlého je první krok na Boží cestě. Jestliže nemohu reformovat zlé věci v křesťanstvu, jsem odpovědný, abych se choval správně sám. Ačkoli se nemohu vzdát křesťanského vyznání, mohu se oddělit od zla v tomto vyznání. Chtějme si pečlivě všimnout, kolikrát je v této Epištole pod různými výrazy a různými způsoby naléháno na oddělení od zlého. Apoštol říká:

- „**Vystříhej** se světských a marných řečí.“ – kap. 2,16;
- „**Odstup** od nepravosti.“ – kap. 2,19;
- „**Očisti se** od těchto (nádob k necti).“ – kap. 2,21;
- „**Utíkej** před mladickými žádostmi.“ – kap. 2,22;
- „Bláznivých pak a nevzdělavatelných otázek **varuj se**.“ – kap. 2,23;
- „Od takových **se odvracej**.“ – kap. 3,5.

Předně tedy všichni, kteří jmenují jméno Páně, mají povinnost odstoupit od nepravosti. Nesmíme spojovat jméno Pána se zlem v jakékoli formě. Zmatení a nepořádek v křesťanstvu dostoupily takové velikosti, že na jedné straně můžeme snadno chybně usoudit, že Pánův není někdo, kdo v srdci je skutečný věřící – ale: „*Zná Pán ty, kteří jsou jeho*“. Na druhé straně ten, kdo vyznává Pána, je odpovědný za to, aby odstoupil od nepravosti. Jestliže odmítne tak učinit, nemůže si stěžovat, jestliže o něm je chybně usuzováno. V den zmatení už nestačí, aby někdo vyznával Pána. Jeho vyznání musí být vystaveno zkoušce. Zkouškou je, zda se **poddáváme** autoritě Pána tím, že odstoupíme od nepravosti. Zůstávat ve spojení se zlem a se jménem Pána znamená spojovat Jeho jméno se zlem.

Verše 20 a 21: Za druhé se máme oddělit nejen od nepravosti, nýbrž také od **osob**, které jsou se zlem spojené, které jsou zde nazvány nádoby k necti. Apoštol užívá ilustrace velkého domu člověka ve světě, aby ukázal stav, do kterého křesťanstvo upadlo. To, co na zemi zaujímá místo Božího domu, místo aby bylo stranou světa a v protikladu ke světu, se stalo podobné světu a domům světa. V těchto domech jsou nádoby z různých materiálů, užívané k různým účelům, ale nádoby ke cti v nich mohou být ve styku s nádobami k necti. Jestliže však nějaká nádoba má být připravená pro užití Mistrovi, nesmí být v kontaktu s nádobou k necti.

Takto použito, se věřící, který chce být připraven pro užití Pánem, „**sám musí očistit**“ od nádob k necti. Bylo ukázáno, že jediné místo v Novém zákoně, kde je užito slovo přeložené jako „očistit se“, je užito v 1. Korintským

5,7, kde je Korintským dáno naučení, aby „*se očistili od starého kvasu*“. Když shromáždění bylo ve svém normálním stavu a v jeho středu se nalézal činitel zla, tu dostali naučení, aby „*vyvrhli*“ ze sebe toho zlého člověka. Zde apoštol vidí dopředu dobu, kdy stav vyznávající většiny bude tak nízký, že tu nebude síla k tomu, aby vyvrhli toho, kdo činí zlé. V takovém stavu, když všechna napomenutí podle Boha jsou marná, je pobožným dáno naučení, aby se oddělili od nádob k necti. V obou případech je zásada stejná: nemá tu být spojení mezi pobožným a bezbožným. Odmítnout takové spojení v jednom případě – v normálním stavu – znamená, že shromáždění se má „*očistit se od starého kvasu*“; v druhém případě – když tu už není síla k jednání se zlem – se nádoby ke cti mají „*očistit*“ od nádob k necti tím, že se od nich oddělí. Kdosi pravdivě řekl: „Jestliže proto nese jméno Páně někdo, kdo pod záminkou jednoty, lásky ke klidu nebo kvůli stranění svým přátelům toleruje zlo, které Písmo ukazuje jako Bohu odporné, tu zbožný člověk nemá volbu; je povinen poslechnout božské slovo a očistit se od nádob k necti.“

Takto je jasné, že musíme přestat činit zlé, dříve než se chceme učit dělat dobré; neboť jen jako oddělený od zlého se někdo stane posvěceným a vhodným, aby jej Mistr mohl použít, a připraveným ke všemu dobrému skutku. Míra našeho oddělení bude mírou naší přípravy. Kdosi pravdivě řekl: „V každém údobí církve každá i malá snaha poslechnout této výzvy měla svou odměnu, ať jí bylo dbáno jedním nebo více; a kdokoli si dá námahu a bude zkoumat běh kteréhokoli významného služebníka Páně nebo společnosti věřících, shledá, že oddělení od obklopujícího zla bylo jednou z hlavních charakteristik a že služba a čest tomu byly úměrné, ale upadali a zanikli, když tento klíč ke službě byl zanedbán nebo nebyl užít.“

Pro svou útěchu a povzbuzení je ten, kdo jedná dle této výzvy, ujištěn, že nejen bude hotový pro Mistrovo užití, ale bude „*nádobou ke cti*“. Snad se bude muset setkat s výčitkami, ba i s opovržením od těch, od nichž se odděluje, ale apoštol říká, že „*bude nádobou ke cti*“.

Tyto verše ukazují, že oddělení má dvojí charakter: předně se máme odvrátit od každého nesprávného systému; za druhé se máme oddělit od zneučujících osob.

Zde tedy je naše oprávnění (zmocnění) pro jednotlivce k oddělení od všech těch velkých lidských systémů, které dávají stranou Krista jako jedinou Hlavu Jeho těla, které ignorují přítomnost Ducha Svatého, které se rychle

vzdávají základních pravd křesťanství, ve kterých jsou spojeni věřící a nevěřící a v nichž není síla k jednání se zlem nebo kde se připouštějí zásady, které znemožňují, aby bylo se zlem jednáno.

Verš 22: Směrnice k oddělení se od zla je následována stejně důležitou výzvou: „*Utíkej před mladickými žádostmi.*“ Když jsme se oddělili od zkaženosti křesťanstva, máme dát pozor, abychom neupadli do zkaženosti přirozenosti. „*Mladické žádosti*“ se týkají nejen hrubých žádostí těla, ale také všech těch věcí, které si přirozenost žádá se vši bezohlednou prudkostí svévole mládí. Nikdy nejsme ve větším nebezpečí, že budeme jednat v těle, než když jsme předtím jednali ve věrnosti vůči Pánu. Jeden věřící řekl: „Můžeme být svedeni do mravní uvolněnosti uspokojením ze svého církevního oddělení.“ Jak na místě je potom, když napomenutí, abychom utíkali před mladickými žádostmi, následuje po výzvě, abychom odstoupili od nepravosti a oddělili se od nádob k necti.

Když jsme se oddělili od zkaženosti křesťanstva a odmítli zkaženost přirozenosti, jsme napomenuti, abychom se snažili o určité velké mravní vlastnosti, které dávají cestě kladný charakter. Není nám řečeno, že máme následovat význačné učitele, i když bychom rádi měli uznávat každý dar, když vede na cestu, jež má tyto znaky. Vlastnosti, které máme následovat, jsou: „*spravedlnost, víra, láska, pokoj*“.

Spravedlnost nutně přichází jako první, neboť zde je předmětem cesta jednotlivce. Když jsme se oddělili od nepravosti, máme soudit vlastní cesty a dát pozor, aby všechny naše praktické vztahy, ať ve spojení se světem nebo s Božím lidem, byly v souladu se spravedlností.

Pak přichází **víra** a ještě více zužuje cestu, neboť víra má co činit s Bohem; a ne každá spravedlivá cesta je cestou víry. Praktická spravedlnost vůči lidem ve smyslu čestného vzájemného jednání může existovat bez víry v Boha. Boží cesta tímto světem pro Jeho lid si žádá ustavičnou aktivní víru v živého Boha. Potřebujeme nejen cestu, na kterou máme vstoupit, ale potřebujeme víru, abychom po té cestě šli.

Následuje **láska**. Jestliže jsme spravedliví ve svých praktických vztazích ke druhým a chodíme vírou v Boha, naše srdce bude volné, aby se s láskou obracelo k druhým. „*Víra v Kristu Ježíši*“ je následována „*láskou ke všem svatým*“ (Efezským 1,15; Koloským 1,4).

Pokoj přichází naposled a na svém místě jako výsledek spravedlnosti, víry a lásky. Seznam začíná spravedlností a končí pokojem, neboť „*ovoce spravedlnosti se rozšívá v pokoji*“ (Jakuba 3,18). Pokud není chráněn předchozími vlastnostmi, může snaha o pokoj degenerovat ve lhůstevnost ke Kristu a v souhlas se zlem.

Zde tedy máme jasné instrukce pro naši individuální cestu ve dnech úpadku. Avšak instrukce nekončí těmito individuálními směrnicemi, neboť apoštol v tomto bodě přechází od toho, co je individuální, k tomu, co je kolektivní. Říká nám, že těchto vlastností máme následovat „**s těmi, kteří vzývají Pána ze srdce čistého**“. Slova „s těmi“ jasně vnášejí to, co je kolektivní. To má velmi hluboký význam, poněvadž bez toho bychom se mohli ptát, jakou směrnicí máme v Písmu pro chození s druhými v den zkázy? Zde je naše směrnice: nejsme ponecháni v izolaci. Vždy tu bude někdo druhý, kdo v den zkázy vzývá Pána z čistého srdce. Vzývání Pána je výraz závislosti na Pánu a zdá se být zvláště spojený se dnem odvrácení se od Pána. Ve zlých Setových dnech čteme: „*Tehdy začalo se vzývání jména Hospodinova.*“ (1. M 4,26) Tak také čteme o Abrahamovi, když vyšel ze své země, ze své příbuznosti a z domu svého otce, že „*vzýval jméno Hospodinovo*“ (1. M 12,8). Takto zde máme společnost, která se v poddanosti Pánu oddělila od zkažených věcí křesťanstva, na tomto místě vně chodí v závislosti na Pánu, a činí tak s čistým srdcem. Čisté srdce není to, které tvrdí, že je čisté, ale spíše to, které pod okem Pána následuje spravedlnost, víru, lásku a pokoj.

Takto zde máme jistou cestu, vyznačenou Božím slovem pro den zkázy, charakterizovanou:

- 1) oddělením od zkaženosti křesťanstva;
- 2) oddělením od zkaženosti těla;
- 3) následováním určitých mravních vlastností;
- 4) spojením se s těmi, kteří vzývají Pána z čistého srdce.

Jestliže tu je tedy několik málo věřících pospolu podle těchto jasných směrnic, může vyvstat otázka: Jaké zásady je mají vést v jejich klanění, ve vzpomínce na Pána, v jejich shromážděních ke vzdělání, v jejich službě a v jejich způsobu života vůči sobě navzájem a vůči světu? Odpověď je prostá: Takoví hned shledají, že pro jejich vedení jsou k dispozici všechny zásady pro upravení každé podrobnosti v Božím shromáždění, jak jsou nám představeny v Epištole ke Korintským a v dalších částech Nového zákona, zásady, které žádná zkáza v církvi nemůže postavit stranou. Nadto, když se oddělili od zla

v křesťanstvu, takoví shledají, že nyní může být v prostotě používáno mnoho zásad a směrnic pro praktickou správu církve, které bylo těžké provádět v lidských systémech. Takto ti, kteří přijímají Boží cestu v den zkázy, shledají, že je stále ještě možné chodit **ve světle shromáždění (církve)**, jak bylo ustaveno na začátku. Nebudou určitě tvrdit, že oni jsou shromáždění, ani vzorek shromáždění, poněvadž jich je nanejvýš několik málo jednotlivců, kteří se oddělili od zkaženosti křesťanstva, a proto jestliže jsou svědectvím, jsou jen svědectvím o zkaženém stavu církve v těchto závěrečných dnech, spíše než vzorkem církve v jejích prvních dnech.

d) Duch, v jakém je třeba jednat s protivníky
(verse 23 – 26)

V závěrečných verších kapitoly máme důležité varování pro služebníka Páně. Ve vztahu k této cestě oddělení od zkaženosti křesťanstva apoštol předpovídá, že jestliže tu jsou ti, kteří budou poslušni těchto směrnic, budou tu také ti, kteří se jim budou horlivě protivit. Předkládání těchto pravd vyvolá spoustu „*bláznivých a nevzdělavatelných otázek*“. Zkušenost ukázala, jak to je pravdivé. Téměř každý argument, který lidská vynalézavost může navrhnout, byl užit, aby byly dány stranou jasné směrnice našeho oddílu. Jsme varováni, že tyto argumenty „*plodí sváry*“. Ať se stane cokoli, služebník Pána nemá být zatahován do sporů – „**nemá se přít**“. Když si dovolí být zatážen do sporu, může shledat, že je naprosto poražen, i když zastává absolutní pravdu. Služebník si má pamatovat, že je jen služebníkem, a ne Mistrem. Jeho věcí jako služebníka Pána je zjevovat charakter Pána – jemnost, schopnost učit, trpělivost a pokoru tváří v tvář odporu. Přirozený sklon je bránit se, držet se toho, s čím jsme spojeni, i když to naprosto není dle Písma. Takto prvním výsledkem předložení těchto pravd je často to, že vznikne odpor. Jestliže, jak to může být, služebník sám proti někomu vystoupí, sluší se na něho, aby měl velkou trpělivost a velkou pokoru a snažil se druhé poučit. Předkládání pravdy se nesmí dít s myšlenkou, že bude přijata tímto jasným předložením nebo jemností způsobu, ale s jasným porozuměním, že jen Bůh může přivést někoho k „*poznání (uznání) pravdy*“.

IV. ZDROJE POMOCI PRO POBOŽNÉ V POSLEDNÍCH DNECH

3. kapitola

Ve druhé kapitole jsme byli poučeni ohledně nízkého stavu vyznávající církve, jak se jevil už tehdy. Tato třetí kapitola podává slavnostně vážný popis hrozného stavu, do kterého křesťanské vyznání upadne v posledních dnech.

Protože žijeme v těchto dnech, můžeme být vděční za to, že nám nebylo ponecháno, abychom si sami učinili úsudek o stavu křesťanstva. Bůh tento stav předpověděl a popsal, takže můžeme mít správné, Bohem dané ocenění vyznávajícího Božího lidu.

Protože většina křesťanů nemá správné myšlenky o křesťanství, jak je předloženo v Písmu, dívají se na křesťanství pouze jako na náboženský systém, jímž bude svět postupně reformován a pohané civilizováni. I mnoho Božích dětí, které mají jen částečnou znalost spasení, jež evangelium přináší, se těší falešným očekáváním, že rozšířením evangelia se svět postupně obrátí a bude uvedeno tisícileté království.

Takto je mezi pouhými vyznavači, a s nimi i mezi mnohými pravými Božími dětmi, chybný dojem, že křesťanstvo postupuje k triumfálnímu vítězství nad světem, tělem a ďáblem. Jasná pravda Písma je, že církev, viděná pod odpovědností lidí, se tak naprosto zkazila, že většina těch, kteří tvoří křesťanstvo, jde směrem k soudu.

Inspirovaní pisatelé Nového zákona se shodují v tom, že nás varují před vzrůstajícím zlem křesťanského vyznání v posledních dnech a před soudem, který zachvátí křesťanstvo. Jakub nám říká, že „*soudce již přede dveřmi stojí*“ (Jakuba 5,7-9); Petr nás varuje, že soud musí začít „*od domu Božího*“ a že v posledních dnech se křesťanské vyznání bude vyznačovat posměvači a hrubým materialismem (1. Petra 4,17; 2. Petra 3,3-5); Jan nás varuje, že v poslední hodině povstane z křesťanského okruhu antikrist (1. Jana 2,18. 19); Juda nám mluví o přicházejícím odpadnutí; a apoštol nás v tomto slavnostně vážném oddílu připravuje na děsivou zkaženost, která bude vyznačovat křesťanské vyznání v jeho závěru.

Nicméně jestliže pro své varování máme tento podrobný popis konce závěrečných dnů, tu pro povzbuzení pobožných máme stejně jasné ukázání plnosti zdrojů pomoci, aby věřící mohli uniknout zkaženosti křesťanstva a žít zbožně v Kristu Ježíši.

To tedy jsou dvě velká témata této třetí kapitoly – zlo vyznávajícího křesťanstva v posledních dnech a zdroje pomoci pobožných v přítomnosti zla.

a) Zkaženost křesťanstva v posledních dnech

(1. až 9. verš)

Verš 1: Bůh nechce, abychom byli nevědomí ohledně stavu křesťanstva, ani abychom se pod nějakou záminkou milosrdenství poddali lhostejnosti ke zlu. Proto služebník Pána začíná tuto část svých naučení slovy: „*Toto pak věz...*“ Pak pokračuje, aby nás varoval, že „*v posledních dnech nastanou nebezpečné (nebo: „nesnadné“) časy*“.

Verše 2 až 5: Apoštol pokračuje a podává nám s krajní přesností hrozný obraz stavu, do kterého křesťanstvo upadne, když do detailu vykresluje hlavní význačné charakteristiky těch, kteří budou tvořit většinu křesťanského vyznání v těchto posledních dnech. Boží Duch mluví o těchto náboženských vyznavačích jako o „lidech“, neboť není žádný důvod pro to, aby je nazýval svatými nebo věřícími. A přece poznamenejme, že apoštol nepopisuje stav pohanských „lidí“, ale těch, kteří tvoří křesťanské vyznání tím, že předstírají vnější formu zbožnosti. V tomto hrozném obraze přichází před naše zraky devatenáct charakteristik.

1) „**Nastanou lidé sami sebe milující.**“ První a výrazný charakteristický znak křesťanstva v těchto posledních dnech bude láska k sobě samým. To je v příímém kontrastu s pravým křesťanstvím, které nás učí, že Kristus „*za všechny umřel, ..., aby ti, kteří živi jsou, již ne **sami sobě živi byli, ale tomu, který za ně umřel i z mrtvých vstal***“.

2) „**Chamtiví**“ nebo „**peníze milující**“. Milovat sám sebe vede k milování peněz, neboť za ně si lidé mohou koupit, co bude sloužit k jejich vlastnímu uspokojení. Křesťanství nás učí, že láska k penězům je kořen všeho zlého, a ti, kteří jich jsou žádostiví, pobloudí od víry a sami se naplní mnohými bolestmi.

3) „**Chlubní**“. Láska k penězům učiní lidi chlubitivými. V Písmu čteme o těch, „*kteří doufají v svá zboží, a množstvím bohatství svého se chlubí*“ (Žalm 49,7); a také: „*Honosí se bezbožník v libostech života svého, a lakomý sobě*

pochlebuje, a Hospodina popouzí.“ (Žalm 10,3) Lidé se nejen chlubí svou zručností v dosahování bohatství, ale když nahromadili bohatství, často se chápou příležitosti, aby vytrubovali své charitativní skutky v protikladu k pokorné milosti křesťanství, která nás učí dávat tak, aby levice nevěděla, co činí pravice.

4) **„Pyšní“** nebo **„arogantní“**. Chlubivost, která vynáší sama sebe, je úzce spjata s arogancí nebo pýchou, která tak zdůrazňuje rod, sociální postavení a přirozené nadání v protikladu ke křesťanství, které nás vede k tomu, abychom tyto věci považovali jen za ztrátu pro vyvýšenost známosti Krista Ježíše, našeho Pána.

5) **„Utrhači“** nebo **„prostořecí“**. Pýcha vede k rouhání. Pyšní na to, čeho dosáhli, a na své intelektuální schopnosti, takoví lidé neváhají *„rouhat se tomu, čemu nerozumějí“* (2. Petra 2,12), *„mluvit slova proti Nejvyššímu“* a napadat Osobu a dílo Krista, odmítající zjevení a posmívající se inspiraci.

6) **„Rodičů neposlušní“**. Jestliže jsou lidé schopni rouhat se Bohu, není divu, že jsou neposlušní rodičům. Jestliže mají malou úctu k božským Osobám, nebudou mít žádnou úctu k lidským vztahům.

7) **„Nevděční“**. Ti, kteří jsou neposlušní rodičům, budou každé milosrdenství z Boží strany nebo od lidí přijímat jako věc, na kterou mají právo a za kterou není potřebí být vděčný. Křesťanství nás učí, že všechna dobrodiní stvoření mají být užívána *„s díky činěním“* od *„věřících a těch, kteří poznali pravdu“* (1. Timoteovi 4,3).

8) **„Nesvatí“** nebo **„světští“** (kral.: *„bezbožní“*). Jestliže jsou lidé nevděční za časná a duchovní požehnání, brzy budou opovrhovat milosrdenstvím a milostí, které jim tato požehnání dávají. Ezau neuctivě opovrhl právem prvorozenství, skrze něž by mu Bůh požehnal.

9) **„Bez přirozené lásky“** (kral.: *„nelítostiví“*). Člověk, který lehkovážně nakládá s Boží láskou a milosrdenstvím, brzy ztratí přirozenou lásku k svým bližním. Láska k sobě samému vede ke lhostejnosti k poutům rodinného života, nebo dokonce k pohlížení na ně jako na překážku k sebeuspokojení či seberealizaci.

10) **„Rušitelé úmluv“** nebo **„nesmířliví“**. Člověk, který je necitelný v přirozené lásce, bude jistě nesmířitelný či takový, který není otevřen pro přesvědčování a který nemůže být upokojen.

11) „**Falešní žalobci**“ nebo „**pomlouvači**“. Člověk, jehož mstivý duch je necitelný vůči všem snahám, nebude váhat pomlouvat nebo falešně obžalovat ty, kteří kříží jeho vůli.

12) „**Nevázaní**“ nebo „**nezkrotných vášní**“. Člověk, který neváhá pomluvit druhé svým jazykem, také snadno ztratí kontrolu nad sebou a jedná bez zábran.

13) „**Krutí**“ nebo „**divocí**“. Kdo v řeči pomlouvá druhé a je bez zábran ve svém jednání, bude také zjevovat divoké sklony a naprosto postrádat jemnost, která vyznačuje ducha křesťana.

14) „**Nepřátelští k dobrému**“ nebo „**kteřým není milé nic dobrého**“. Divoké dispozice nutně činí člověka slepým k tomu, co je dobré. Nejen že v křesťanském vyznání jsou ti, kteří milují zlo, ale skutečně nenávidí, „*co je dobré*“.

15) „**Zrádci**“. Když lidé nemají lásku k tomu, co je dobré, nebudou váhat jednat se špatností, která zrazuje důvěru a nemá žádnou úctu k důvěrným vztahům s těmi, o nichž vyznává, že jsou přáteli.

16) „**Ukvapení**“ nebo „**nerozvážní (lehkomyslní)**“. Člověk, který může zradit své přátele, bude s rozhodností jednat podle své vlastní vůle a bude lhostejný k důsledkům a nebude brát zřetel na druhé.

17) „**Nadutí**“ nebo „**s marnými nároky**“. Naplněn domýšlivostí, nadutý člověk se snaží přikrýt svévoli pod marnými nároky, že jedná pro všeobecné blaho.

18) „**Rozkoší milovníci více nežli milovníci Boha**“. Poněvadž lidská domýšlivost je marná, budou lidské snahy také postrádat všechnu vážnost. Oblaka přicházejícího soudu se mohou stahovat, ale křesťanstvo, zaslepené svou vlastní marností a sobectvím, se vrhá do víru vzrušení a snaží se najít svou radost v nesmyslných požitcích a až příliš často jsou takzvaní služebníci náboženství vůdci ve všech druzích světských radostí.

19) „**Majíce formu zbožnosti, ale zapírajíce její moc**“. Takto v závěrečných dnech křesťanstva se vyznávající většina bude oddávat každé formě zla, když se bude snažit svou špatnost zakrýt pláštěm svatosti. Takovým způsobem se křesťané dle jména stanou horšími než pohané, neboť zatím co budou trpět všechny druhy zla pohanství, přidají ke své špatnosti to, že se budou snažit skrýt pod formou křesťanství, i když je naprosto zbaveno své duchovní síly. Co může být horšího, než snaha užít jméno Krista jako pláštík

pro zlo? Právě tento plášť svatosti činí poslední dny „*nesnadnými (nebezpečnými) časy*“, neboť vystavování zbožnosti navenek může oklamat i pravé křesťany.

Je třeba si všimnout, že první a hlavní zlo v tomto hrozném obraze je nekontrolované sobectví lidí, které vede ke všem ostatním druhům zla. Lidé, kteří milují sami sebe, budou pro sebe žádat a budou se chlubit sebou. Chlubení sebou způsobí, že nad sebou nesnesou žádné omezení, ani lidské, ani božské. Láska k sobě samým a sledování vlastní vůle učiní lidi nevděčnými, nesvatými a povede je k překonání přirozených náklonností a učiní je nemilosrdnými a pomlouvači. Láska k sobě samým povede lidi k tomu, aby dali volnost svým vášním, a to povede k divokosti ke všemu, co kříží jejich vůli. Povede to lidi k tomu, aby opovrhovali tím, co je dobré, a zrazovali důvěru, a s nerozvážnou marností budou milovat rozkoše více než Boha.

Takový je hrozný obraz, který Písmo předkládá o posledních dnech křesťanského vyznání. Izrael, jenž byl postaven stranou od všech národů, aby byl svědectvím pravému Bohu, tak úplně selhal ve své odpovědnosti, že nakonec muselo o něm být řečeno: „*Jméno Boží pro vás v porouhání jest mezi pohaný.*“ (Římanům 2,24) Ale oč hroznější je zkaženost vyznávající církve, mající mnohem větší světlo a větší výsady. Byla postavena, aby byla svědectvím pro Krista v době Jeho nepřítomnosti, a velká většina těch, kteří vyznávají jméno Krista, klesla pod úroveň pohanů a stala se vyjádřením vůle a vášní lidí, a tak přivedla pohanu na požehnané jméno Krista. Můžeme se potom divit, že nakonec bude to, co na zemi vyznává jméno Krista, vyvrženo z Jeho úst?

Avšak nezapomínejme, že uprostřed rozsáhlého vyznání má Bůh Svůj lid a že Pán zná ty, kteří jsou Jeho. Ani jeden z těch, kteří Mu patří, nebude ztracen, a nakonec ti, kteří tvoří pravou Boží církev, budou představeni Kristu bez poskvrny nebo vrásky nebo čehokoli takového.

Do té doby pravý Boží lid – ti, kteří vzývají jméno Pána z čistého srdce – mají jasné naučení, aby se „*odvrátili*“ od zkaženého vyznání křesťanstva. Nejsme povoláni, abychom se přeli s těmi, kteří tvoří toto velké vyznání, a ještě méně k tomu, abychom na ně svolávali soud. Máme se od takových odvrátit a ponechat je Božímu soudu.

Jenom jako takoví, kteří jsou odděleni od zkaženého vyznání křesťanstva, budeme správně vidět jeho hrozný stav a budeme správným svědectvím pravdě.

Když si uvědomíme stav křesťanstva, budeme se kořit před Bohem a vyznávat své selhání a slabost a mít na paměti, že i my máme v sobě tělo, které, když nás Jeho milost neochrání, nás snadno svede do kteréhokoli z těchto druhů zla.

Verše 6 až 9: Pisatel popsal hrozný stav, který bude vyznačovat křesťanstvo jako celek v posledních dnech. Nyní nás varuje před zvláštním zlem, které se vyvine z této zkaženosti. Povstane zvláštní třída, která bude aktivním nástrojem v odporování pravdě tím, že bude učit blud.

Nehledě na jejich falešné učení, jsou takoví zavrženi pro své podvodné metody, které si osvojují. Čteme že „*vcházejí (vnikají) do domů*“. Pro blud je charakteristické, že se vyhýbá světlu a nejprve musí být šířen potají. Potom, když půda byla potají připravena podvodnými metodami, hlasatelé bludu se nebojí vyhlásit své falešné učení veřejně. Když se blud vyhlásí veřejně, většinou se ukáže, že už léta byl držen a vyučován potají.

Dále jsou tito falešní učitelé zavrženíhodní pro skutečnost, že se obracejí na ty, kteří jsou charakterizováni jako „*pošetilé ženy*“ (kral.: „*ženky*“), a chtějí být v postavení, kdy mohou ovlivňovat domy a rodiny vyznávajících křesťanů. Apoštol pravděpodobně užívá opovržlivý výraz „*pošetilé ženy*“, aby ukázal na zženštilou třídu lidí (mužů i žen), kteří jsou ovládáni svými emocemi a žádostmi, spíše než svědomím a rozumem. Jejich mysl je ovládnuta bludem, a ačkoli se chlubí, že se „*stále učí*“, „*nikdy k poznání pravdy přijít nemohou*“. Blud ponechává své oběti ve tmě a nejistotě.

Takoví učitelé, jako Jannes a Jambres za starých časů, se protiví pravdě tím, že napodobují vnější náboženskou formu, a přitom jim naprosto chybí všechno to, co je v křesťanství podstatné. Takoví jsou „*lidé na mysli porušení a při víře spletení*“. Všechny falešné systémy v křesťanstvu mohou být sledovány zpět k lidem, jejichž mysl byly pokaženy zlem a kteří, pokud se týká pravdy, jsou zcela bezcenní.

Nicméně Bůh v cestách Své vlády často dovoluje, aby tito falešní učitelé byli zcela vystaveni před oči všech. Znovu a znovu bývá „*nemoudrost*“ těchto náboženských systémů, stejně jako zlý život mnoha jejich vůdců, tak plně vystavena před světem, že se stávají předmětem opovržení v očích všech, kromě svých svedených obětí.

b) Zdroje pomoci zbožných v přítomnosti zla (verše 10-17)

Ve druhé části kapitoly jsme poučeni o bohatých opatřeních, která Bůh učinil, aby Jeho lid byl uchráněn od zkaženosti křesťanstva a aby jednal, jak se sluší na člověka Božího v posledních dnech.

Verše 10 a 11: Předně nám je jasné řečeno, že velkou ochranou proti všemu, co je falešné, je **známost toho, co je pravdivé**. Tak apoštol říká Timoteovi: „Ty jsi **došel mého učení, způsobu života mého, úmyslu, víry, snášlivosti, lásky, trpělivosti, protivenství, utrpení**.“ Vůbec není nutné plně znát to zlé, neboť zlu neunikneme prostě tím, že ho známe. Pouze znalostí pravdy můžeme odhalit to, co je falešné a odporující pravdě; a když jsme zjistili zlo, jsme napomínání, abychom se jím nezabývali, ale abychom „se odvrátili“ od těch, kteří v něm chodí. Pravda byla vyzdvižena v apoštolově učení a ukázána v jeho Epištolách. Může být souhrnně vyjádřena jako úplné dání stranou člověka podle těla, coby naprosto zkaženého a pod rozsudkem smrti, odsouzení starého člověka v Kristově kříži a uvedení nového člověka v životě a neporušitelnosti, jak je ukázán ve vzkříšeném a oslaveném Kristu, s nímž jsou věřící ze Židů i z pohanů spojeni v jedno tělo skrze Ducha Svatého.

O tomto učení Pavel Timoteovi říká, že ho „*došel*“ (nebo: „*plně poznal*“). Čím plněji poznáváme Pavlovo učení, tím jistěji budeme schopni odhalit zlo a odvrátit se od něho v těchto posledních dnech.

Za druhé může apoštol poukazovat na svůj „*způsob života*“. Jeho život byl v naprostém souladu s učením, jemuž učil. V tom je nepochybně úmyslně ukázán kontrast mezi apoštolem a zlými učiteli, o nichž jsme mluvili. Jejich pošetilost je vystavena tou mírou, jak jejich život je ve zjevném rozporu s pobožností, kterou vyznávají. Všem je zjevné, že jejich vyznání formy zbožnosti nemá nad jejich životem žádnou moc. U apoštola to bylo naprosto jiné. Ve svém učení vyhlášoval nebeské povolání svatých a v souladu s jeho učením jeho způsob života ukazoval na cizince a poutníka, jehož občanství je v nebi. Byl to život ovládaný jasným „*úmyslem*“ a žitý „*vírou*“, zjevující charakter Krista ve vši „*snášlivosti, lásce, vytrvání*“, zahrnující „*protivenství*“ a „*utrpení*“.

Takto je tou první ochranou proti zlu posledních dnů známost pravdy; a druhou ochranou je život vedený v souladu s pravdou. Avšak je tu ještě další zdroj bezpečí, neboť za třetí čteme o **podpoře od Pána**. O tom může Pavel vydat svědectví ze své vlastní zkušenosti, neboť když mluví o utrpeních

a pronásledováních ve svém životě, může říci: „*Ze všech vysvobodil mne Pán.*“ Jestliže jsme pilní v poznávání učení, jsme-li připraveni žít život v souladu s učením, zakusíme pomoc Pána. Druzí nás mohou opustit, tak jak se to stalo apoštolovi; jiní si mohou myslet, že jsme příliš extrémní a příliš nekompromisní; ale v boji o víru shledáme totéž jako on, že Pán bude stát při nás. Posilní nás, uschopní nás vyhlašovat pravdu. Vysvobodí nás z úst lva a od každého skutku zlého a zachová nás ke Svému nebeskému království (kap. 3,11; 4,17.18).

Verše 12 a 13: Je nám připomenuto, jak velmi potřebujeme podporu od Pána, protože jsme varováni, že všichni, kteří si přejí pobožně žít v Kristu Ježíši, budou trpět. Forma pronásledování se může v různých dobách a na různých místech měnit, ale zůstává pravdou, že ten, kdo stojí stranou zla v křesťanstvu a snaží se držet pravdu, musí být připraven na opuštěnost, urážky a špatnost. Jak by tomu mohlo být jinak, když v křesťanstvu samém „*zlí lidé a svůdcové půjdou v horší, i ti, kteří v blud uvodí, i ti, kteří jsou bludem pojati*“?

Verš 14: Za čtvrté ti, kteří chtějí pobožně žít, najdou v přítomnosti zla bezpečí a pomoc, **když budou zůstávat v těch věcech, jimž se naučili od apoštola.** Tak Pavel píše Timoteovi: „*Ale ty zůstávej v tom, čemu ses naučil, a co jest svěřeno, věda, od koho ses naučil.*“ Apoštol Pavel potřetí v této krátké Epištole zdůrazňuje důležitost toho, abychom nejen měli pravdu, ale abychom ji přijali z inspirovaného zdroje, jestliže má být držena s plnou jistotou (viz kap. 1,13; 2,2).

Zkušenost dokazuje, že věřící se příliš často nedovedou postavit proti bludu proto, že nejsou „*plně přesvědčeni*“ o pravdě. V přítomnosti bludu, a zvláště bludu smíšeného s pravdou, potřebujeme být absolutně ujištěni, že věci, jimž jsme se naučili, jsou skutečně pravdivé. Tuto jistotu můžeme mít, jen když víme, že ten, od koho jsme pravdu přijali, mluví s inspirovanou autoritou. Učitel nám může předkládat pravdu, ale žádný učitel nemůže mluvit s inspirovanou autoritou. Musí nás vést k inspirovaným spisům apoštolů, jestliže máme pravdu držet ve víře a jistotě. V přítomnosti zlých lidí a svůdců, kteří jdou stále k horšímu, stále přinášejíce nové rozvinutí zla, učiníme dobře, když se budeme varovat každého „nového světla“ a budeme zůstávat ve věcech, jimž jsme se naučili.

Verše 15-17: Takto je konečnou ochranou proti bludu **inspirace a dostatečnost Svatých Písem.** Lidé rozlévají své nekonečné a proměnlivé teorie, ale v Písmech máme každou pravdu, která bude k našemu užitku, zachovanou

v trvalé formě, ostříhanou před bludy skrze inspiraci a představenou s božskou autoritou.

Svatá Písma, která Timoteus znal od dětství, budou bezpochyby Písma Starého zákona. Ale když apoštol prohlašuje, že *„všeliké Písmo od Boha jest vdechnuté“*, zahrnuje do toho i Nový zákon se všemi apoštolskými spisy. Víme, že Petr klasifikuje všechny Pavlovy epištoly jako *„jiná Písma“* (2. Petra 3,16).

Nadto je před nás postaven velký zisk z Písem. Předně jsou schopná nás učinit moudrými ke spasení skrze víru, která je v Kristu Ježíši. Za druhé, když jsme byli vedeni ke Kristu, takže v Něm najdeme spasení, objevíme dále, že *„všeliké Písmo“* je pro věřícího *„užitečné“*, poněvadž jak v Mojžíšově zákoně, tak i v prorocích a Žalmech objevíme věci, týkající se Krista (Lukáš 24,27.44). Dále shledáme, jak užitečná jsou Písma pro *„usvědčování“*. Žel, že my můžeme být slepí ke svým vlastním chybám, a můžeme být tak naplněni svou vlastní důležitostí, že jsme hluší k napomínání od druhých; ale jsme-li poddáni Slovu, shledáme, že Písmo přináší usvědčení, neboť ono je živé a *„mocné a pronikavější nad všeliký meč na obě strany ostrý,... a rozeznává myšlení i mínění srdce“*.

Písma nadto nejen usvědčují, ale jsou také užitečná pro *„napravování“*. Když usvědčila, chtějí napravit; a když napravila, chtějí nás vyučit cestě, která je správná. Když Boží člověk tedy má inspirovaná Písma, může být plně upevněn v pravdě i v přítomnosti rozmnožujícího se bludu, a ve zlý den být *„plně schopný ke všelikému dobrému skutku“*.

V. SLUŽBA BOHU V DEN ZKÁZY

4. kapitola

Ve třetí kapitole apoštol plně předpověděl hrozný stav křesťanského vyznání v posledních dnech, a dále upomenul věřící na bohatá opatření, která Bůh učinil, aby v den rozhojňujícího se zla byli „*hotovi ke všelikému dobrému skutku*“.

Když ukázal zkázu vyznání a zdroje pomoci pro zbožné, Pavel nyní ve čtvrté kapitole dává zvláštní naučení pro službu Pánu ve dni všeobecného selhání.

Zkušenost nás učí, že v den rostoucího zla v křesťanském vyznání a slabosti mezi Božím lidem může být služebník snadno skleslý a pozbývat odvahy ve své službě. Odtud pramení důležitost těchto naučení. Pisatel nejenže nedovoluje, aby žalostný a beznadějný stav křesťanstva byl omluvou pro apatii na straně služebníka, ale užívá ho jako popud k opravdovější službě.

Verš 1: Apoštol začíná tuto část svých naučení tím, že představuje důvody své výzvy k věřícím, aby vytrvali ve své službě pro Pána. Mluví se vši vážností jako před Bohem a Kristem Ježíšem, velkými Pozorovateli našeho postavení a naší pevnosti, a naléhá, abychom sloužili s pohledem na tři velké skutečnosti:

Předně: Kristus je Soudce živých i mrtvých. On je posuzovatel cesty, po které jdeme, a našeho stavu na této cestě. Nadto je stav křesťanského vyznání takový, že větší počet křesťanů tvoří neobrácení a jdou k soudu buď jako živí lidé, když se Kristus zjeví, anebo jako početně s mrtvými u velkého bílého trůnu. Na nás se tedy sluší, abychom varovali lidi před přicházejícím soudem a abychom jim ukazovali na Spasitele.

Za druhé nás Pavel povzbuzuje, abychom pokračovali ve své službě, velkou pravdou o zjevení Krista. Lepší překlad je „*a (při) Jeho zjevení*“¹, a tím činí zjevení druhou velkou skutečností, rozdílnou od soudu živých a mrtvých. Nemluví o uchvácení, ale o zjevení se Krista, aby vládl, neboť odměna za službu je vždy spojena se zjevením. Ta slova znějí: „*A aj, přijdu brzo, a odplata má se mnou, abych odplatil jednomu každému podle skutků jeho.*“ (Zjevení 22,12)

¹ Znění 1. verše dle ČSP: „*Zapřisáhám tě před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, a při jeho zjevení a jeho kralování.*“

Za třetí jsme ke službě povzbuzováni „*jeho královstvím*“. Každá duše zachráněná kázáním evangelia přidá ke slávě Krista, když přijde, aby vládl a byl oslaven ve Svých svatých.

Ať tedy to je soud zlých, odměna pro služebníky nebo Kristova sláva, jsou tu všechny pohnutky pro služebníka, aby vytrval ve své službě.

Verš 2: Když tedy ukázal důvody své výzvy, apoštol nyní předkládá svůj příkaz ke službě. Jestliže jsou lidé odpovědni Bohu, pak „*kaž slovo Boží, ponoukej v čas neb ne v čas*“. Jestliže Kristus bude soudit, pak „*usvědčuj*“ a „*napomínej*“ ty, kteří žijí způsobem, jenž vyvolává soud. Jestliže svatí mají být odměněni při zjevení Krista, pak „*napomínej (povzbuzuj) ve vši tichosti a učení*“.

Služebník má hlásat „*slovo*“. To není pouze evangelium hříšníkům, ale „*slovo*“ Boží jak hříšníkům, tak i svatým. Je tu také nezbytnost pro naléhání v kázání, stejně jako ke kázání v každém čase. Boží slovo je pro všechny lidi za všech časů. „*Usvědčování*“ a „*napomínání*“ může být potřebné jak mezi svatými, tak i mezi hříšníky. Ale to může být jen kázáním Slova, neboť jen Slovo působí usvědčení. Můžeme se snažit usvědčit a napomínat svými vlastními slovy a argumenty, ale jen proto, abychom zjistili, že dráždíme a vyvoláváme odpor. Jestliže kárání má být účinné, musí být založeno na Božím slovu. Pro ty, kteří jsou ochotni sklánět se před Slovem a přijímat jeho usvědčování a kárání, tu je slovo povzbuzení.

Ať už služba má jakoukoli formu, má být vykonávána s trpělivostí a podle pravdy nebo „*učení*“. Slovo jistě vyvolá odpor těla, a to si žádá trpělivost ze strany služebníka; a jediná účinná odpověď na odpor je v učení a pravdě Písma.

Verše 3 a 4: V prvním verši Boží služebník hleděl za přítomné období a ve světle toho, co přijde, ukazuje naléhavost služby. Nyní opět hledí kupředu, ale tentokrát ke konci křesťanského období, a užívá děsivého stavu, který bude mezi vyznavači křesťanství, jako další pohnutky pro aktivitu ve službě. Už mluvil o falešných učitelích, kteří se budou ukrádat do domů; nyní mluví o lidech samých. Ať už učitelé chybují nebo ne, přijde doba, kdy lidé, „*majíce svrablavé uši*“, nesnesou zdravé učení, ale podle svých vlastních žádostí si budou shromažďovat učitele. To není popis pohanů, kteří nikdy neslyšeli pravdu, ale křesťanstva, v němž lidé slyšeli evangelium, ale už ho nesnesou.

I tak se ale nevzdají všeho vyznání křesťanství, neboť si stále budou hromadit učitele, ale musejí to být učitelé, kteří nebudou bránit uspokojování jejich světských žádostí kázáním pravdy.

Písmu je naprosto cizí skutečnost, že si společnosti vyznávajících křesťanů samy vybírají učitele. Ukazuje to, jak daleko se křesťanstvo dostalo od Božího pořádku pro Jeho shromáždění. Výsledek tohoto nepořádku je jen to, že až příliš často ten vybraný učitel je pouze slepý vůdce slepých, a „*povedeli slepý slepého, oba v jámu upadnou*“ (Mat. 15,14). Tak se stane, že odvrácením se od pravdy se lidé „*obrátk k básním (bajkám)*“.

Verš 5: Jestliže se tedy stav křesťanstva stal tak hrozným, že ti, kteří vyznávají křesťanství, už nesnesou zdravé učení, následují své žádosti a obracejí se k bajkám, tu na služebníka se sluší „*být střídmý ve všech věcech*“, mít svůj úsudek utvořený pravdou a nedovolovat své mysli, aby byla ovlivněna zlem a bajkami vyznávající většiny.

Už jsme byli napomenuti, abychom „trpěli spolu s radostnou zvěstí“, abychom „se podíleli na utrpení“ jako dobří vojáci Ježíše Krista; a byli jsme varováni, že „všichni, kteří chtějí pobožně živi býti v Kristu Ježíši, protivenství mítí budou“ (kap. 1,8; 2,3; 3,12). Nyní jsme dále varováni, že musíme být připraveni „*snášet protivenství*“ kvůli zlu v křesťanstvu.

Takto věrný musí být připraven na utrpení pro evangelium, pro Ježíše Krista, kvůli zbožnému životu křesťana a vzhledem ke zlým věcem posledních dnů.

Dále, ať je den jakkoli zlý, dokud trvá den milosti, má člověk Boží, ať už je jeho dar jakýkoli, pokračovat ve svém díle jako evangelista. Opuštění pravdy většinou, když velká část takzvaných církví propadla světskosti a bajkám, jen působí, že člověk Boží má jen větší povinnost pokračovat v díle evangelia a naplnit plnou míru své služby. Dílo Páně nemá být konáno polovičatě. Máme se snažit dokonale dokončit to, co nám dal za úkol ve Svém díle.

Verš 6: Kristův služebník se nyní zmiňuje o svém odchodu jako o další po-hnutce ke službě. Konec jeho života oddanosti a z ní vyplývajícího pronásledování od světa byl tak blízký, že mohl říci: „*Již se k tomu blížím, abych obětován byl.*“ („*Již jsem jako oběť vyléván.*“ – p. p.) Mluví o svém odchodu jako o době svého „*rozdělení (odchodu, uvolnění)*“. Pro něho bylo opuštění této scény uvolněním od těla, které jej drželo pryč od Krista, ale předkládá to jako důvod pro to, aby Timoteus naplnil plnou míru své služby. Jak často byl od toho dne odchod oddaného služebníka Pánem užít k tomu, aby povzbudil ty, kdo jsou zanechání, k aktivní službě.

Verš 7: Jestliže však církev měla být zbavena apoštolova aktivního vedení, jeho příklad zůstává pro naše povzbuzení. Zde tedy Pavel, v předvečer svého odchodu, hledí zpět na svou cestu služebníka a hledí kupředu ke dni slávy, kdy jeho služba bude mít svou jasnou odměnu. Když hledí zpět, může říci: „*Boj výborný bojoval jsem, běh jsem dokonale, víru jsem zachoval.*“ V Pavlových dnech byla víra už napadena ze všech stran a ještě více je napadána v našich dnech. Vně křesťanského okruhu byla napadána židovskými ritualisty a pohanskými filozofy. Uvnitř křesťanského vyznání byli takoví, kteří „*zbloudili ohledně pravdy*“ (1. Timoteovi 6,21), a někteří, kteří se protivili pravdě (2. Timoteovi 3,8). Tváří v tvář takovým útokům z vnějšku i z vnitřku mohl Pavel říci: „*Bojoval jsem dobrý boj.*“ Bojoval za víru a „*víru zachoval*“. „*Víra*“ je více než jen evangelium našeho spasení. Je soustředěna v Kristu a zahrnuje slávy Jeho Osoby a velikost Jeho díla. Zahrnuje celou pravdu křesťanství. Apoštol směle bojoval za víru, odmítal dovolit jakýkoli útok na ni z jakékoli strany. Žádné falešné milosrdenství nemohlo bránit jeho nekompromisní obraně slávy Osoby a díla Krista.

Verš 8: Když bojoval dobrý boj, skončil běh a zachoval víru, mohl hledět kupředu s velkou jistotou do budoucnosti a říci: „*Již za tím odložena jest mi koruna spravedlnosti.*“ Vstoupil na cestu spravedlnosti (kap. 2,22), následoval naučení spravedlnosti (kap. 3,16), a nyní hledí kupředu, kdy ponese korunu spravedlnosti.

Nadto bude apoštolovi koruna spravedlnosti dána Pánem, spravedlivým Soudcem. Apoštol se zastával práv Pána v den Jeho zavržení, a obdrží korunu spravedlnosti v den Jeho slávy. Lidé dali apoštolovi vězení; mnoho svatých se od něho odvrátilo a někteří se mu protivili; ale pro něho to byla „*nejmenší věc*“, že byl souzen svatými nebo lidským soudem. Pro něho byl Pán Soudcem (1. Korintským 4,3-5). Neříká, že posouzení jeho chození od svatých, pokud jde o věrnost nebo jinak, by bylo ničím; ale ve srovnání se soudem Pána to byla velmi malá věc. Náš soud o druhých je až příliš často pokřiven osobními malichernostmi a sobeckými úvahami. Pán je spravedlivý Soudce.

Potřetí v průběhu Epištoly apoštol mluví o „*onom dni*“ (kap. 1,12.18; 4,8). Ve všech utrpeních, pronásledováních, odvráceních se od něho a urážkách, s nimiž se musel setkat, před ním jasně svítil onen den – den Pánova zjevení. Kolik je věcí, kterým nemůžeme rozumět a které nemůžeme rozplést, kolik posměchu a urážek, při nichž dnes musíme mlčet. Ale od všech těchto věcí můžeme nalézt odpočinutí, když je předáme Pánu – tomu spravedlivému

Soudci – pro **onen den**, kdy On „*osvítí to, což skrytého jest ve tmě, a zjeví rady srdcí. A tehdy bude míti chválu jeden každý od Boha*“ (1. Korintským 4,5).

Dále je nám pro naše povzbuzení řečeno, že koruna spravedlnosti není prostě připravena jen pro apoštola nebo nějakého obdařeného služebníka, ale „*všechněm těm, kteří milují to slavné přístí (zjevení) jeho*“. Mohli bychom si myslet, že koruna spravedlnosti je vyhrazena velké aktivitě v díle Páně nebo jen pro ty, kteří jsou v první linii jako vůdcové Božího lidu; ale Slovo neříká, že koruna je pro ty, kteří pracují, nebo pro ty, kteří jsou vynikající, ale pro ty, kteří milují – milují Jeho zjevení. Velkým tématem této části Epištoly je skutečně povzbudit služebníka **k dílu**; ale nechť si dává pozor, aby jeho dílo bylo ovládáno láskou. Milovat Jeho příchod znamená, že milujeme Toho, jenž se má zjevit, a když Ho milujeme, rádi myslíme na den, kdy Ten, jenž je nyní zavržený a lidmi opovrhovaný, „*přijde, aby oslaven byl v svatých svých, a předivný ukázal se ve všech věřících*“. Nadto milovat Jeho příchod předpokládá, že chodíme v sebeodsuzování, neboť čteme: „*Každý, kdo má takovou naději v něm,*“ – naději, že bude podobný Kristu, když se zjeví – „*očisťuje se, jako i on čistý jest.*“ (1. Jana 3,3)

V závěrečných verších Epištoly máme krásný obraz milostí Krista, křesťanské lásky a zájmů Pána, které vážou jednotlivé svaté k sobě; je to vzácné v každé době, ale tím více ve dni slabosti a selhání, když ti, kteří se bojí Pána, mluví jeden k druhému.

Verš 9: Pavel už vyjádřil svou touhu vidět Timotea, svého něžně milovaného (kap. 1,4); a nyní, při výhledu na svůj brzký odchod, naléhá na Timotea, aby přišel brzo.

Verše 10 a 11: Toužil vidět Timotea tím více, protože utrpěl ztrátu spolupracovníků. Démas apoštola opustil, když zamiloval tento přítomný svět. Neznamená to, že Démas opustil Krista, ale shledal nemožným jít dále s tak oddaným představitelem Krista a současně být zadobře s přítomným světem. Jednoho nebo druhého se musel vzdát. Žel, opustil Pavla a zvolil svět. Ostatní odešli bezpochyby ve službě Pánu. Byl s ním jen Lukáš. Tento věrný společník jeho aktivní práce zůstával s ním ve chvíli, kdy Pavel cítil blížící se smrt, a apoštol s radostí zaznamenává jeho oddanou lásku.

Apoštol si zvláště přeje, aby Timoteus přivedl Marka. Byla doba, kdy se Marek obrátil zpět od díla a od apoštola, a na základě toho jej apoštol rozhodně odmítl vzít na svou druhou cestu ve službě Pánu. Soudil, že by to nebylo

užitečné. Toto selhání bylo ze strany Marka zřejmě odsouzeno, proto všechny nepříznivé pocity byly odstraněny a o selhání už není činěna žádná zmínka. Kdyby toto byla jediná zmínka o Markovi, nikdy bychom nevěděli o nějakém selhání ve službě. Pavel jej už zvláště doporučil shromáždění v Kolosis (Koloským 4,10); nyní si přeje jeho přítomnost a zvláště poznamenává, že právě v té věci, ve které selhal, tento napravený služebník bude velmi nápomocný, neboť apoštol říká: „*Jest mi velmi potřebný k službě.*“

Verš 12: Tychikus, jenž byl zřejmě dříve apoštolem poslán na Krétu (Titovi 3,12), byl nyní poslán do Efezu. Byl to někdo, jenž byl ochoten sloužit pod vedením Kristova služebníka.

Verš 13: Přirozený člověk by se mohl divit, že v takovém důležitém pasto-rálním dopisu se apoštol zastavuje, aby mluvil o pláštích a knihách. Zapomínáme, že Bůh, jenž se postaral o naše věčné požehnání, není lhostejný k našim nejmenším časným potřebám. Plášť, který nosíme, a knihy, které čteme, nejsou pro Něho lhostejnou věcí. My ve své pošetilosti si můžeme myslet, že takové věci nejsou hodny Jeho pozornosti; když tak smýšlíme, pak ty samé věci – oblek, který nosíme, knihy, které čteme – se často pro nás stanou největší léčkou.

Verše 14 a 15: O Alexandrovi je zmínka ne jako o učiteli bludu – jako v případě Hymenea a Filéta, ani jako o někom, kdo miloval přítomný svět – jako Démas. Alexander je spíše aktivní osobní apoštolův nepřítel, a protože byl veden osobním nepřátelstvím, nezáleželo na tom, co Pavel říkal, Alexander **se protivil jeho slovům**. Takoví lidé existovali ve dnech apoštola a žel, v křesťanském vyznání jsou stále takoví, kteří se staví proti tomu, co je řečeno, ne proto, že by to bylo chybné, ale kvůli osobnímu nepřátelství vůči osobě, která mluví. Když si jsme vědomi nespravedlnosti takových lidí, snadno můžeme ztratit ostražitost a vůči tělu jednat v těle. Služebník Pána neoplácí takové zlo zlem, nebo posměch posměchem. Neřekne: „Pokusím se jednat s ním podle jeho skutků.“ Ale poručí celou věc Pánu, a proto může říci: „*Odplatíš jemu Pán podle skutků jeho.*“ Nicméně varuje Timotea, aby byl vůči němu na stráži. Žel, že v křesťanském vyznání jsou takoví, před nimiž je třeba svaté varovat.

Verš 16: Apoštol ve svých dnech shledal, tak jako to shledali mnozí od té doby, že jak se blížíme cíli, stezka se zužuje. Takto když byl obžalován před mocnými tohoto světa, musí říci: „*Žádný se mnou nebyl, ale všichni mne opustili.*“ Toto jednání, které se jeví jako bezcitné a zbabělé, nevyvolává

v Pavlově srdci žádnou rozmrzelost. Naopak vyvolává jeho modlitbu za ně: „*Nebudiž jim to počítáno.*“

Verš 17: Jestliže všichni ostatní zklamou a opustí nás, Pánova slova vždy zůstanou pravdivá: „*Nikoli nenechám tebe, aniž tě opustím.*“ Pavel v den, kdy byl svatými opuštěn, shledal, že Pán byl s ním a „*posilnil ho*“. Avšak když Pán dá sílu, není to síla ke zničení našich nepřátel nebo síla k vysvobození z těžkých okolností, ale duchovní síla ke svědectví pro Něho v přítomnosti Jeho nepřátel. Tak apoštol může říci: „*Pán pak byl se mnou, a posilnil mne, aby skrze mne utvrzeno bylo kázání, a slyšeli je všichni národové.*“ Ze záznamů Pavlových kázání víme, že to kázání bylo kázání o odpuštění hříchů skrze Krista Ježíše, vzkříšeného Člověka ve slávě (Skutky 13,38). Jestliže Pavlovi byla dána síla, aby hlásal Krista, Pán sám použil Svoji sílu k vysvobození Svého služebníka z bezprostředního nebezpečí. Tak může říci, nikoli: „*Vysvobodil jsem se*“, ale: „*Vytržen jsem byl z úst lva.*“

Verš 18: Nadto apoštol může hledět kupředu a říci: „*A vysvobodí mne Pán od každého skutku zlého, a zachová ke království svému nebeskému.*“ Tak jako žalmista, může říci: „*Hospodin tě ostříhati bude ode všeho zlého, ostříhati bude duše tvé.*“ (Žalm 121,7) Nebeské království může v skutku být dosaženo mučednickou smrtí, ale duše bude ochráněna od každého zla.

S nebeským královstvím před očima může Boží věrný služebník svou Epištolu ukončit projevem chvály vůči Tomu, jenž přes opuštěnost od svatých, moc lva a každý zlý skutek zachová Svůj lid ke Svému Království – „*jemuž sláva na věky věků. Amen.*“

Verš 19: Pavel připojuje závěrečný pozdrav dvěma svatým: Priscille a Akvillovi, kteří s ním byli ve spojení v jeho dřívějších pracích a zůstali mu věrni v jeho závěrečných dnech (Skutky 18,2). A také znovu myslí na domácnost toho, jenž se nestyděl za jeho řetězy (kap. 1,16-18).

Verš 20: Se zájmem, na kterém můžeme mít účast, ohledně pohybu, prací a blaha věrných služebníků Pána, Pavel za svých dnů zaznamenává skutečnost, že „*Erastus zůstal v Korintu*“ a Trofimus byl zanechán v Milétu nemocen. Zázračná moc uzdravování, která byla v průběhu jeho svědectví apoštolem tak jasně užívána, nebyla nikdy užita pro uzdravení nějakého bratra nebo přítele. Jak jeden řekl: „*Zázraky zpravidla byly znamením pro nevěřící, nikoli prostředkem uzdravování pro domácnost víry.*“

Verš 21: Žádný detail, týkající se Jeho dětí, není příliš malý v uvažování našeho Boha a Otce. Pavel se už zmínil o plášti a knihách; nyní myslí na roční

období. Timoteus se má snažit přijít dříve, než zima přidá jeho cestě těžkostí.

Jménem jsou zmíněni tři bratři a sestra, jako posílající pozdravy Timoteovi, spolu se „*všemi bratry*“, což je důkaz nejen lásky a úcty k Timoteovi, ale i apoštolovy péče o to, aby podpořil lásku mezi svatými.

Verš 22: Pavel velmi krásně končí Epištolu Timoteovi přáním, aby Pán Ježíš Kristus byl s jeho duchem. Jak často můžeme stát správně v učení a zásadách, a i ve vnějším chození, a přece je vše zmařeno tím, že náš duch není v pořádku. Je-li Pán Ježíš s naším duchem, budeme ve svých slovech a cestách zjevovat „*ducha Ježíše Krista*“ (Filipským 1,19). K tomu Timoteus a svatí s ním potřebují milost; tak apoštol uzavírá svou Epištolu přáním: „*Milost bud' s vámi.*“

Kéž bychom my v těchto ještě nesnadnějších dobách věděli, jak být silní v milosti, která je v Kristu Ježíši, aby náš duch byl ochraňován tváří v tvář všem snahám nepřitele zmařit naše svědectví tím, že burcuje naše tělo. Potřebujeme neústupnou věrnost v držení pravdy, spojenou s dobrotou Krista, aby o cestě pravdy nebylo zle mluveno.

